

7936

ועדת החקירה למלחמת יום הכיפורים

ישיבה קמ"א - 7.8.74
בקר

שא

העד : אלוף משנה גרשון ארנטל

היו"ר אגרנט: אחת מצהיר לומר את האמת בהן צדק. העדות שלך

היא סודית, והדיון סודי.

אתה מסרה עדות ביום 30 בינואר לתת אלוף (מיל) גלכוע. אתה מאשר את נכונות
העדות?

ג. ארנטל: אני מאשר.

היו"ר אגרנט: אתה יכול לומר לנו תשובה המציתית, מה היה מצב

הימח"ים ערב המלחמה? מה היו התקלות שנתגלו בנושא

הזה בזמן המלחמה, בתקופת המלחמה?

מה הפקידך?

ג. ארנטל: אני מטמטט מ-22 כיוני 1973 ראש מחלקת החזוקה

כאגף אפנסנאות במטה הכללי.

היו"ר אגרנט: כאבא.

ג. ארנטל: במסכל אבא.

היו"ר אגרנט: ועד היום?

ג. ארנטל: כן.

היו"ר אגרנט: אולי תאמר לנו כמה פרטים ביוגרפיים, קורות חיך.

- נולדתי ב-1924 ברומניה. עליתי ב-1948. ג. ארנטל:
- מה החינוך שלך ואח - כך תאמר לנו את הפרטים הצבאיים העיקריים. היו"ר אגרנט:
- בסרתי בית ספר חיכון גאוגרפי ברומניה. ב-1948 התגייסתי לצה"ל. השתחררתי משירות סדיר ב-1950. ג. ארנטל:
- ב-1955 התגייסתי מחדש לשירות קבע. ב-1955?
- מה היה בינתיים בין 50 ל-1955? ג. ארנטל:
- בין 50 ל-55 הייתי רוב הזמן מנהל אגודה צרפנית בגדרה. ב-1955 התגייסתי כקצין אפסנאות של מטנה הטיבה 11. יצאתי לקורס קצינים ב-1956. שימשתי כעוזר קצין אפסנאות בפיקוד דרום ב-1957. אחרי זה שימשתי קצין אפסנאות בחטיבה 99. בהמשך קצין אפסנאות של הטיבה 200. בהמשך עוזר קצין אפסנאות לתחזוקה בפיקוד דרום. ג. ארנטל:
- מהי זה היה? ג. ארנטל:
- ב-1967, ב-1968 בית ספר לפיקוד ומטה. ב-1969 ראש מדרג מבצעים במטכ"ל אג"א כענף תחזוקה. ב-73-1971 ראש ענף תחזוקה במחלקת תחזוקה. ב-1973 עד היום ראש מחלקת תחזוקה במטכ"ל אג"א. עכשיו אני חוזר לשאלה ששאלתי בהתחלה: מה היה מצב הימחים ערב המלחמה, ומה היו התקלות שנחגלו בהם במלחמה? היו"ר אגרנט:
- רוב הימחים ערב המלחמה היו מאורגנים ברמה כווננת מבצעה, כאשר ברוב הימחים היו פערים של ציוד וצ"לם שנעו בין 5 ל-15% בציוד כללי, ובציוד לחימה מבוקר הפעמים היו כהתאם להכחבת אג"ם תו"א וכהתאם לחקני אג"ם תו"א. בחלק מהימחים היו פערים גדולים יותר כהוצאה

מהימצאות הציוד מושאל במערכת ההדרכה. וזאת לפי פקודת כוננות שנתיחה של אג"ם חו"אר.

התקלות העיקריות שנהגלו במלחמה בהצטידות היחידות

עם הגעתם ליסמחים נבעו מקוצר הזמן שעמד לרשות היחידות, בגלל הסבך הכוננותי הגבוה וחוסר אפשרות של חלק מהיחידות לקבל את הצל"ם - הכרונה לנשק, תוחמים, רכב - את הצל"ם שמערך ההדרכה בזמן הקצר שעמד לרשותם, לפני שעזבו את סחנות הקבע.

תקלה נוספת הייתה, שחלק מהעוצבות החליטו לוותר

על חלק מהציוד שהיה באחסנה בגלל קוצר זמן. וכדוגמא כלבד: ידועים מקרים שיחידות יצאו מבלי לקחת עמם את כל כמות החמושת שהייתה כאחסנה או כל כמות של חלקי החילוף שהיו באחסנה, והם השלימו את זה בשלב מאוחר יותר וכאשר הם היו בכך בקו ראשון.

ידין:

לפני שאני אגע בשאלות שקשורות ליסמחים, אני רוצה

לשאל אותך שאלה אחת יסודית וכללית, אשר ללא ספק

היתה לה השלכה על שיטת ההשלמה של גיוס היחידות, ההחזקה והחמושת.

והשאלה היא: האם החלוקה בין מפקדה עיקרית, תמ"ק

או מפקדה עיקרית ומפקדה קדמית, בכל הדרגים לפי דעתך, מן הסטה הכללית ונרד עד אוגדה כרגע, היתה בסדר? אני רוצה שאת החשובה שלך בחלק לשני חלקים, ויכול להיות שלפי דעתך החשובה חיה חלק אחד. א) האם התכנון מראש, התורה ענתה למצב הזה בכל מה שנוגע לבעיה של החחזוקה והארגון הלוגיסטי, הייתי אומר, של המלחמה? אם כן - האם זה כך פעל? אם התכנון לא היה נכון - במה הוא לא נכון? במלים אחרות באיזה מידה איתה תקלה נוספת, אם היתה, בכל התקלות שהיו בגיוס המילואים מבחינת אגאית כתיילת המלחמה ובהמשכה, גם כתוצאה של מבנה לא נכון מבחינה תורתית של החלוקה בין המפקדות העיקריות, מפקדות עורפיות ומטכ"ל? או שהתורה היתה נכונה, אבל בדיעבד בגלל סיבות לא פעל? השאלה ברורה?

אולי אני אנסח את השאלה עוד פעם?

ג. ארנטל²

7939

בבקשה, חנסת אותה יותר טוב ממני ונראה אם קלעת.

ידין:

אולי אני אנסח את השאלה עוד פעם נן אם קלעתי
לכוונה שלך. ראשית, אני אנסח את החלק הראשון
של השאלה וזו התחזוקה בדרג המטכל.

ג. ארנטל:

לא, לא לזה התכוונתי. אנחנו נגיע לזה אחר-כך.
אני כרגע רוצה עוד פעם לנסח את השאלה עקרונית:

ידין:

בכל מקרה, אפילו אם הגיוס היה לא חפוז, והגיוס היה פסודר, לפי תורה הלחימה
או תורת המטה, או איך שנקרא לזה, של צה"ל, חלק מהמפקדות של כל דרג צריך
להכנס לחפק או לאיזה מוצב סיקודי מבצעי או קדמי, בזמן שהמפקדה העיקרית שלו
נמצאת יותר מאחור וממשיכה לפעול, בחור כוונה שהחלק האחורי יעשה יותר את
עבודת המטה, לאו דוקא הלוגיסטי, אבל אני כרגע מתכוון לצד הלוגיסטי, כדי
שהחלק הקדמי יוכל לעסוק יותר בכיצוע, בשליטה, בסיקוח על עצם הלחימה. על אחת
כסה וכסה במצב שנוצר כפי שנוצר כאשר מהרגע הראשון, או אפילו לפני שאם שהיה
זמן להתארגן רצו קדימה. השאלה האם היה מאחור מישהו שיארגן את הדברים, שסמיל
היה צריך לארגן אותם, זה המצב. עכשיו השאלה שאני מנסח אותה בריכוך היא: האם
תורה הארגון הזאת בין חלוקה של מפקדה עיקרית ומפקדה קדמית או חפ"ק היתה
נכונה מראש לדרגים השונים ב) אם היתה נכונה - האם היא פעלה לפי זה? או אם
היא לא היתה נכונה - במה היא לא היתה נכונה? אתה יכול לפרט לפי מטכל וסיקוד
אבל הפרוינציפ, השאלה שאני רוצה לקבל תשובה היא תורחית.

השאלה שלך היא לגבי חלוקה של עבודה מטה

ג. ארנטל:

קדמית ועורפית בחוף המפקדות השונות, לפיצול המט

הארגון הזאת לשנים ?

כן. מבחינה, כרגע, אגאיה- הלוגיסטית.

ידין:

בחרום זה אמנם אני יכול לפרט כיצד זה פעל,

ג. ארנטל:

כיצד זה עבד, אבל אני חושב שבתחום התורה זה לא
אני המטונה במטכל, אני ראש מחלקת ענף תחזוקה, אני הגורם המבצע, הגורם המבצעי

אבל אני יכול גם להסביר מה קרה. אם כן, אם אתה שואל אם החזרה תיחה נכונה או לא - לא אני הכתובה. אבל אולי סתוך זה תוכל לקבל תמונה.

קודם כל כיצד החזרה וכיצד היא עבדה? החזרה גרסה

שבדרג המטה הכללי אין פיצול של מפקדות. מטכל אגא הוא חלק מהמטה הכללי והוא מתפצל מבחינת עבודת מטה בלבד ולא מבחינת מיקום בשטח. מטכל אגא מתארגן בשעת מלחמה לאגא מצפה, כשהוא מכוסס - ראש אגא מצפה זה ראש אגף תחזוקה, זה אני, והוא תופך לבורם האחראי לאמצעים לתחזוקת הכוחות בשטח. והחלק השני - אגא עורף, שהוא דואג שכל מה שאגא מצפה כגורם מתחזק זקוק לו העורף יספק לו. במטכל אגא החלוקה הזו היא: ראש אגא מצפה זה ראש מחלקת תחזוקה, ועוד שתי מחלקות נוספות של המטכל - של מחלקת עת"ד (עתוד ורכישה) ומחלקת שניה - מחלקת ארגון ושיטות. אלו שתי המחלקות שנקראות אגא עורף שהם דואגים לספק את כל מה שאנחנו זקוקים לצורך הכיצוע. החלק הקדמי שלנו הם קציני קישור בלבד, אל הפיקודים. זה באשר למטה הכללי. המטה הכללי מורכב, בנוסף לגוף של מטה, גם למרכזים. המרכזים הם כפופים למטה הכללי, שהם מרכזי בחלקם אספקה.

אנחנו לבעיה הזאת נביע אחר-כך. אני כרגע סתכוון
מבחינת המפקדות.

ידין:

רק בצנור של המפקדות?

ג, ארנסט:

כן.

ידין:

במסגרת הפיקוד הארגון הכולל הוא מצביע על

ג, ארנסט:

חלוקת אגף האפסנאות לשני גופים, לגוף שנקרא

חפ"ק אפסנאות, שבדרך כלל נמצא יחד עם חפ"ק האלוף, או עם הקדמית של הפיקוד. גם בקדי של הפיקוד יכול להיות פיצול נוסף, של קדמית פיקוד וחפ"ק. בטועל,

יכול להיות או היה?

ידין:

היה,

ג. ארנטל:

זה היה קבוע?

ידין:

היה, לא קבוע, זה יכול להיות. בסלחמה הזאת

ג. ארנטל:

החטק הפיקודי עבר לפעמים באתר כקדמית סאודת

ולפעמים כקדמית עם חפק. עבר לפעמים כקדמית אחודה ולפעמים כקדמית אחודה שהוציאה

חפק קדימה; ולדוגמא: בפיקוד דרום הקדמית היחה ברפידים ולפעמים היה לו חפק

יוחר קדמי באום-חשיבה.

מה אני אפסיק אותך לרבע, ברפידים היה קדמית

ידין:

כמפקדה או זה ?

קדמית כמפקדה.

ג. ארנטל:

בצד האבאי?

ידין:

גם בצד האבאי .

ג. ארנטל:

מי היה האחראי על המפקדה הזאת?

ידין:

אני סוכרמל לקחה כל פיקוד בנפרד, כי זה

ג. ארנטל:

היה שונה. בפיקוד דרום נשאר בכאר שבע

בעורפות העוזרים של כל אחד מהמחלקות שבאגף אפסנאות. עוזר קצין אפסנאות, עוזר

קצין אספקה ועוזר בחימוש. העוזרים נשארו. ברפידים היו קצין האפסנאות, קצין

החימוש, קצין האספקה וחלק מהעוזרים. לפעמים היו בחפ"ק קצין אפסנאות עם עוזר

בהחאם לצורך, ובהחאם לפעילות שהיתה בשטח.

כצפון לרוב היחה מפקדה אחודה אשר פעלה

בנצרות.

זו היא העורפית?

ידין:

7942

ישיבה קמ"א - בקר

אלוף משנה ג. ארנטל

ג. ארנטל :

העורפית. היא פעלה כעורפית וכמפקדה.

והוציאו חפץ פיקודי עם נציגות של

אפסנאות בתוכה. בדרך כלל זה היה קצין אפסנאות, ולרוב קצין האספקה, שהם

ישבו בחפץ הקדמי שהיה בבנייה הבראה בהר כנען.

רוב המלחמה קצין האפסנאות ועוזרים בהתאם

לצורך ישבו בהר כנען על יד האלוף. בפיקוד המרכז לא היה פיצול.

ידין :

אתה כבר נתת לנו הלכה למעשה. אני חוזר

לבעיה המרכזית. קודם כל אנחנו רואים הכרוי

בדרום אתה מדבר לפחות על העורפית, הקדמית וחפץ. בצפון אתה מדבר למעשה

על עורפית וחפץ כשהוא גם קדמי. אתה מדבר על שני דרגים. בדרום מדובר על

שלשה.

השאלה שאני שואל : האם, או השיטה הזאת

או השיטה הזאת מבחינת הדרגה האגאי היתה בנויה, מתוכננת, קבועה וסוגדרת מראש

ושם גם היה סוגדר מי צריך להיות איפה, וכל בזהלי המטה היו מתוכננים לפי זה?

או שמה שאמרת שתארת לנו זה מה שבדיעבד קרה?

ג. ארנטל :

מה שתארת זה מה שקרה. מה שמתוכנן

בדרך כלל זה הוצאת חפץ אפסנאות על יד

חפץ האלוף, או קדמית אפסנאות במסגרת קדמית האלוף, שאיושו בדרך כלל הוא

איוש לפי החלטה, לא קבוע מראש, אם זה קצין האפסנאות או עוזרו הולך קדימה,

או קצין אפסנאות נשאר ולהיפך.

ידין :

אתה אומר לי קדמית כל הזמן. צא הכיסוי

הזה"קדמית"כניגוד למפקדה מה - עורפית,

ראשית? עיקרית? הוא קיים כמובנים מוגדרים

ג. ארנטל :

יש מפקדת פיקוד, מפקדת הפיקוד מוציאה

מפקדה קדמית.

שא

7943

קדמיה - כך זה נקרא במערך שלכם?

ידין:

לא. מאחר וזה חלק ממנוה אגמי. אז יש בתוך
זה נציג אפסנאות במפקדה.

ג. ארנטל:

מפקדה קדמיה - יש דבר כזה?

ידין:

יש מפקדה קדמיה.

ג. ארנטל:

שזה לא שייך להפק, שממנו יוצא חפק?

ידין:

שממנו יכול לצאת חפק.

בן ארנטל:

והמושג הזה ברפידים, שהיה בדיעבד, איך הוא
הוגדר לפני הסלחמה?

ידין:

לפני הסלחמה - אני לא יודע איך הפיקוד

ג. ארנטל:

הגדיר את זה.

מכחינה מסכל.

ידין:

מכחינה מסכל לא היתה הכתבה, לא היתה הכתבה

ג. ארנטל:

מראש שאנחנו הכתבנו לפיקוד כיצד הוא סתפצל.

לא, אתם חייבים צריכים לדעת, כדי שלכם יהיה

ידין:

מושג איך להפעל את המערך הלוגיסטי של מסכל.

אתם צריכים לדעת מראש, לא שאם מכחיבים. בדיעבד, מה תוכנן מראש נאמר בכל פיקוד?

תוכנן מראש שנציגות אפסנאות של הפיקוד תימצא

ג. ארנטל:

ברפידים. מה מה שתוכנן מראש.

אבל במציאות מה זה רפידים?

ידין:

קדמיה של הפיקוד.

ג. ארנטל:

ככה זה הוגדר - ספקה קדמית?

ידין:

ככה זה הוגדר על ידי הפיקוד.

ג. ארנטל:

זה היה ידוע לכם מראש שזאת הספקה הקדמית
 של הפיקוד?

ידין:

היה ידוע לנו מראש שמבקרה של מלחמה
 הפיקוד מתפצל ומוציא לרפידים קדמית.

ג. ארנטל:

ואם חשיכה מה זה?

ידין:

אם חשיכה זה יותר חפק שמסנו מנהלים
 מבחינה אפשרויות של קטר.

ג. ארנטל:

אתה מבין למה אני שואל אותך את כל הטאלות.
 נניח לרגע אחד את הצד האגסי. אני לא נכנס

ידין:

לזה. מבחינה אגאית יש לזה משמעות מכרעה לרעה בדיוק איזה דרג נמצא איפה
 מה הסונקציות שלו, מה הקצינים שלו, מה הוא עושה, מה השני עושה, מי דורש
 מה, מי עושה עבודה מטה וכן'. ממה שאני מתרשם ממה שאתה אומר, שהעניינים
 לא ברורים. אם ניקח את פיקוד הדרום לפחות.

התפקוד ברור. ההרכב שלו לא היה ברור.
 זה שיימא קדמית ברפידים - זה היה

ג. ארנטל:

ברור.

זה היה סוגדר.

ידין:

הפיקוד הגדיר לעצמן את זה.

ג. ארנטל:

לכם היו העודות ככתב על כך?

ידין:

בפקודות המכשעיות - וזה חלק של פרק אגמי
ולא אפסנאי - היה כתוב.

ג. ארנטל:

אני מדבר על הצד האפסנאי כרגע. האם אצלכם
היה כתוב שאתם הארתם לכם לפני המלחמה

ידין:

את המערך הלוגיסטי של פיקוד הדרום? רפידים - היה זה כתוב מפקדה קדמית, קצינים
כאלה וכאלה, תפקידים אגאיים כאלה וכאלה?

לא, אם אתה שואל אם המטכ"ל הגדיר לפיקוד
מי ימצא בפרידים - לא.

ג. ארנטל:

לא הכלי, אלא מה הפונקציה, מכהינת המערך
הלוגיסטי.

ידין:

לא, לא הוגדר ולא הוכתב להם.

ג. ארנטל:

בס לא תקן?

נכנצאל:

אני חושב שגם אין תקן כזה באג"ס הו"אר. עד
פנה שאני יודע אין תקן כזה באג"ס חואר.

ג. ארנטל:

אלה שמפרסמים תקנים לא כתוב.

ברור. מפילא יש כמעט תשובה לשאלה שאני

ידין:

שואל אותך. אבל אני ככל זאת רוצה לשאול

אותה. כי זה טוב. אתה הסכרת לנו, שבמסגרת החלוקה הייתה, שאלוף ראש
אגא הוא נמצא במפקדה העורפית, ובמסגרת יושב אתה?

לא.

ג. ארנטל:

לא פיזית, אני מחכוון מכהינת הפיצול בין

ידין:

שני דרגים. לא?

לא, אני לא הגדרתי מה עושה סגן ראש אגא

ג. ארנטל:

טא

7946

20-11

ועדה החקירה - 7.8.84
ישיבה קמ"א - בקד
אלוף משנה ג, ארנסטל

וראש אגא. לא הנדרי את זה.

אחד כן יע

אל"ם ג. ארנטל: ראש אג"א נשאר ראש אג"א גם כמלחמה.

תפקידו הוא להיות אחראי גם על אג"א מצפה וגם על אג"א עורף. מי שתיאם, מי שצריך לתאם בין אג"א מצפה וכין אג"א עורף, זה סגן ראש אג"א, שהוא ישנו כפונקציה, והוא אחראי על הכל. כסובן שסמכויותיו הן כמו של ע ראש אג"א. אבל הוא עוסק בשניהם. אג"א מצפה עוסק במלחמה, ויש אג"א עורף שעוסק בהכנוחה.

ידין: באג"א עורף, כפי שאתה מכנה, יש גם קצין מיוחד שממונה?

ארנטל: לא. באג"א עורף יש ראשי מחלקות, שעוסקים כל אחד בתחום

שלו המיוחד. האחד בארגון והשני באחור ורכישה.

על כולם יחד אחראי ראש אג"א.

ידין: טוב, בסדר, נניח לזה. אני מכין מהשבתך, שזה הפיצול

לחלוקת עבודת מטה, פיזית כל העסק הזה ישב בבור?

ארנטל: פיזית לא בבור. פעם היינו בבור. פיזית כמלחמה הזו

היה לנו בור משלנו של אג"א. פיזית ישבנו איפה שיטבים

כל השנה, כמטכ"ל אג"א, באוחו מקום, איפה שיושבים, לא זזנו ממקום שישיבנו בו

כל השנה. שם ישבנו לפני המלחמה, כל המלחמה ואחרי המלחמה.

בדין: היו"ר ארנטל: היה לכם בור משלכם?

ארנטל: זה נקרא "חמ"ל", חמ"ל אג"א, זה חמ"ל חת-קרקעי שנקרא

אצלי במחלקה, במחלקת החזוקה ששמו מהנהלת העבודה

השוטפת של אג"א/מצפה, ששם מהנקזים הקשר, שם מתנהלת עבודה המטה, קבוצות

החזוקה, הדקדונים היומיים של ראש אג"א. זה כן המצפה של אג"א/מכצעים

אצלנו. כמגביל, כדי להכין, היה לנו חמ"ל אלטרנטיבי לחוך מצפה של אג"א

מבצעים, הן במקרה וחמ"ל אג"א יפגע, הן במקרה וצפיפות עבודת המטה

7948

7.8.74, לפני הצהרים

הער: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל:

חבל על הכמה דקות של הליכה מסקום למקום.
מסובלים לנהל גם במסגרת אג"א/מבצעים את אותה
עבודת מטה.

ירין:

אני לא נכנס ברבע זה יותר עמוק לבעיה, אני אחזור לזה
אחר כך. אני מבין שכמירה והדבר נוגע למטכל, כאילו
היתה חלוקת הגדרות סרוייקת. ראש אג"א, סגן מתאם,

ארנטל:

כתובה במקורות.

ירין:

כתובה במקורות. אני מניח שלזה היתה חשיבות, עוד
כשהכננו את זה, חשוב היה מי נמצא פה ומי נמצא פה. נכון?

ארנטל:

לדעתי כן, חשיבות מרובה, כל איש יודע את המקורו מראש.

ירין:

לכן אני שואל, אם אני הבנתי נכון מדברייך, שכמירה
והדבר נוגע למיקורים, זה היה משתנה, כלומר אינני
מדבר שבשעה מסויימת, ביום מסוים, קצין האפסנאות של הפיקוד יכול לבקר
פה ולבקר שם. השאלה הוגדר שקצין האפסנאות של הפיקוד יושב במפקדה העורפית
זה שהוא פיזית רץ לחזית, לא על זה אני מדבר, המטה שלו והמפקדה שלו יושבים
מאחור, ממש, כמו ראש אג"א, הוא מנהל את כל המלחמה.
עוזר קצין קפאס אפסנאות כזה וכזה ישב בקדמי, עוזר סגן יושב בחס"ל,
איך, האם היה מכנה כזה.

ארנטל:

לא, כנראה היתה אי הבנה. אני אסרחי שהמטכל לא הכתיב
לפקוד כיצד לארגן את זה.

7949

ו.דח החקירה, ישיבה קט"א

7.8.74, לפני הצהרים

העד: אל"ם גרשון אנטל

ידין: מרוע, מה זאת אומרת, מבחינת תורת עבודה מטה.

ארנטל: המטה הכללי לא הכתיב להם כיצד לתארגנו במלחמה כצורה פנימית.

לא אמרתי שהפקוד לא הגדיר לעצמו.

ידין: אני מוכר כרבע על חורת עבודה המטה מלמעלה למטה.

ארנטל: לא.

ידין: במלים אחרות, לא הייתה הגדרה של עבודה מטה בדרג הפקודים

מובדלת ומרוייקת, לחלוקה הפונקציות בזמן לחימה, בין קציני

האפסנאוח השונים כהתאם למפקדות השונות. לפקוד אולי כן היה, אבל לא כחורת

מטה בפקודות מטכל.

ארנטל: לא כפקודה כל שהיא, שמחייבת אותם לעבוד בהתאם לכך.

ידין: קבלתי את השאלה החשובה. אני אמרתי, יכול להיות, שלבעיה

הזאת עוד נחזור, אני רוצה לבעה בכעיה אחרת.

ארנטל: אני כאן מוכרח להשלים, שיש בתחום זה ספרות, תורה שמגדירה

את זה.

ידין: איפה ?

ארנטל: בצבא הגנה לישראל.

ידין: מה זאת אומרת יש ספרות ?

ארנטל: יש ספרות שמגדירה,

ידין: מה זאת אומרת, ספרות יפה, או פקודות ?

ארנטל: פקודות זה פקודות, פקודות וחוכרות הדרכה זה חוכרות הדרכה.

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74 לפני הצהרים

הער: אל"ם גרשון ארנטל

7950

ארנטל: יש חוכרות הדרכה הסגדירות, וחוכרות הדרכה זה נחלת

כלל הצבא,

ירין: כן, אבל זה מחייב ?

ארנטל: זה לא מחייב, חוכרה הדרכה היא בסיס שלפיו עובדים

ומכניסים את הפציאות לחוכרה הדרכה. עכשיו, חוכרה

הדרכה כזו קיימת, וזה נקרא עבודת מטה בארגון, יש כזו בחוכרה, בחוכה

יש גם ארגון סכסטי, כמו בכל חוכרה הדרכה, סכסטי של ארגון המטה.

כולל אגף אפסנאות ופקוד.

ירין: שם זה מוגדר ?

ארנטל: שם זה מוגדר. כיצד נוהלי עבודה, זאת אומרת עבודת

המטה, נוהל הקרב, פיצול במלחמה, בספקרות.

ירין: אבל איך הפיצול ייעשה לא כתוב.

ארנטל: כתוב, ויש שתי אפשרויות, כמו כל דבר, יכול לעשות

או זה קצין אפסנאות, עוזר קצין אפסנאות, בהתאם

להחלטה, בהתאם לסוג העבודה.

ירין: כתוב שם המטיסוח של כל דרג א כזה ?

ארנטל: כתוב פחות או יותר הגורות תפקידים.

7951

ועדה החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, לפני הצהרים

הער: אל"ם גרשון ארנטל

ידין:

אני רוצה לעבור, עוד לפני הימ"היס, לעוד שאלה
 שמבקשת מהשאלה הקודמת, ואחר כך אביע לבעיה הזאת.
 אתה יכול להסביר לנו מבחינת התכנית כבר, לא מבחינת התורה, זאת אומרת
 האפליקציה של התורה, וכל מה שנוגע לבעיות התחזוקה, הקשר בין המטכל
 הפקוד והאוגרות, והייתי כפיוחד רוצה שתדביש לי בתוך זה, מה הפונקציה
 של הפיקוד, אלוף הפיקוד, פיקוד במשמעות של פיקוד טריטוריאלי, בתוך
 כל המערכת הזאת. האם יש מנעים ישרים, בין המטכל ובין היתירות הלוחמות
 או שהפיקוד מהורה דרג כינאים אב"אי התחזוקתי שהור כרוך עם כל האחריות
 מה הזיקה בין שלושת הגופים האלה מבחינת התחזוקה.

ג. ארנטל:

אני טוב אומר, שאתם גובים ערוה לא מהאיש המופקד
 על זה, יש ראש מחלקת ארגון, אבל אני יכול להעיד על
 מה שאני יודע.

ידין:

לא, לא, לא, אני רוצה להגיד לך בדיוק מה אני רוצה
 מסך. אילו הייתי קורא היום לראש מחלקת ארגון, הייתי
 שואל אותו שיסביר לי מה הרציונאל, למה עשו כך, את הפילוסופיה של זה,
 אתה כאתראי, כאחראי על התחזוקה, לפחות חייב לדעת, מה למעשה נקבע, לא
 אם זה מוצדק או לא. לכן אני לא שואל אותך כרגע אם זה מוצדק.
 אני לא רוצה שתקבע קביעה אפולוגטית בענין זה. אני רוצה שתתאר איך זה הוגדר.

ארנטל:

נתחיל מהמטכל, אשר סוגר כמעט תחזוקה מטכלי
 שתפקידו לספק את צרכי הגייסות בקרב, וכחיים שטפים שבין הקרב או בזמן
 רגיעה, באמצעות מרכזי תחזוקה מטכליים, בתחום האספקה, תחמושת, דלק
 ציוד וחלקי חלוף ובהחום האחזקה, בנושאי אחזקה בדרג גבוה, מרכזי שקום.

7952

ועדת החקירה, ישיבת קמ"א

7.8.74, לפני הצהרים

העו: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל: מרכזי החזוקה בנויים על בסיסים מרכזיים, ובסיסי משנה הפזורים למרחבי המקורים.

ידין: אבל כפופים למטכל.

ארנטל: כרגע אני מדבר אך ורק על מטכל. מרכזי החזוקה עם בסיסי משנה במרחבי המקורים, כדי להקל על פער של מרחק וזמן, בין גייסות לבין המצאות האפסנייה, והתפוקה. (הסלחו לי על המונחים: - תפוקה - מה שמספקים ומה שצורכים כל יום; אפסניה - זה דבר שחי יותר מתפוקה מסויימת).

בנוסף לזה, כפופים ישירות למטכל יש מרכזי אספקה קדמיים שהם תשובה, כגון, מרכז החזוקה קדמי של המטכל ברפידים, מרכז החזוקה קדמי של המטכל באילת, מרכז דומה בשארם אל שייך, מרכז החזוקה קדמי של המטכל באזור צנובר ברמת הגולן, דרומית לנאפה. מרכזי החזוקה קדמיים אלה הם תשובה של כל סוגי הכיסיים המטכליים, וכוללים בפנים בסיסי משנה. של החמושה, דלק ציוד, שרותי הובלה ואספקת חלקי חלוף. כל מרכז אספקה, קדמי, מחזיק שלווחת משלו, כגול רפידים, החזיקה שלווחת כרומצי, ושלווחת בביר חסדה.

עד כאן הסערך המטכלי, ממש באופן כללי, אם לא, הייתי יכול לבלוח מה יום שלם. אני נותן זאת בצורה סכמטית.

ידין: לא, לא, זה טוב. אני רוצה להבין, המערכים האלה שאתה ציינת עליהם, הממשק המטכלי שלהם היא שאיש אינו רשאי לתח הוראה, להנפיק מהם או להוציא מהם משהו, אלא לפי פקודה מטכל. ומובן סאליו שההחזקה שלהם וכל מה שיוצא מזה, זה אחריות מטכל.

7953

ועדה החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, לפני הצהרים

העד: אל"ם גרשון ארנטל

אמת. המקידם לשרת, אך ורק כפופים למטכ"ל.

ארנטל:

אני רוצה להקדים לך שאלה, לפני שנגיע לבעיה השנייה

דין:

והיא פרובוקטיבית, זה לא אומר שאני חושב שכך זה צריך

להיות או אחרת. לכאורה, אם יש מרכז קומי ברומני, לדוגמה, ברור ללא צל של ספי

שהמרכז הזה, אם יש, הוא לא ישראל, הוא לא ישראל את פקוד המרכז, אלא את פקוד

הדרום. אני בכוונה לוקח את רומני כחור דוגמה הקיצונית ביותר שיכולה להיות.

יכולתי את אותו הדבר להגיד על צנובר, למה לא להעמיד אותו חתה - זה כהקדמה

למה שנגיע עכשיו - לרשות אלוף הפקוד, מכל בבחינות. האם החשש שלטרוח פקודות

שאפשר לקבוע מראש, מתי אלוף הפקוד סותר לו, או שהוא חייב לקבל אשור ברגע

שמנטיק מס, מאג"א. מדוע לא עשו את זה האם היה חשש שהפקוד ינצל את הדבר

הזה ללא אשור, מה ההגיון להחזיק מוצב כזה ברומני ולא להכפיף אותו לפקוד.

או - כשנגיע לפקוד - המוצב הזה של רומני,

המשיכה: ת.כ.

הער - אל"ט ג.ארנטל

ג.ארנטל:
אענה קודם כל על השאלה שלך בקצור, ארחיב את התשובה כאשר
אדבר על יחסי גומלין בין המערך המסכ"ל לבין המערכים של
סקוד ואוגדה. קודם כל התשובה בקצור: לא הייתה שום קנאות בכפיפות המפקדים הקדמיים
למסכ"ל. ההגיון בדבר היה שלא רצוי לסבך את המקור, שבדרך-כלל תפקידו - וכך
ראינו זאת לפחות במלחמות קודמות - הוא לעשות מלחמת חנועה. במלחמת חנועה שליטה
על בסיסים שהופכים להיות עורפיים, מכבירה על המקור, ומחייבת אותו להתארגן
ולהקים מפקדות נוספות.

ידין:
כאשר אתה אומר מלחמת חנועה, אתה מתכוון בעצם למלחמת חנועה,
כלומר מלחמת המערכות לתוך שטחי האויב - קדימה.

ג.ארנטל:
כאשר מרחקים מהבסיס הקדמם - קדימה. רוסני היא דוגמה קצת
קצונית מבחינת מיקומה, אך אם ניקח את ביר חמדה, גם לכך
ישנו הפתרון. העמדנו בכל המפקדים הקדמיים מלאי לרשות המפקד שנהנה מהיש במחקן,
סבלי להסתובל בתפעול המחקן. אמרנו לו: יש במחקן הקדמי הזה שלושה ימי לחימה של
החמושה, ארבעה ימי לחימה של דלק לרשותך. לרשותך מראש שני ימי לחימה של החמושה
ושלושה ימי לחימה של דלק, לרשותך באופן חופשי ללא הגבלות, עד שאחך גומר את
זה. כאשר הגמור את זה, נעמיד לרשותך עוד פעם. כלומר בינתיים נשלים את זה.

נכנצאל:
האם אין קצת סחירה בין זה לבין העובדה שהפקודים אפילו נוטאים
בתפקידי בנוי שהוטלו עליהם בשנים האחרונות לאחר מלחמת
ששת הימים, כמו בנוי של בצוריים.

ג.ארנטל:
אני מוכרח להבדיל בין מערך התחזוקה בימי מלחמת לבין מערך
התחזוקה בימי רגיעה.

העד - ג.ארנסטל

אנו מדברים על ימי מלחמה.

ידין:

בתשובה לשאלה שלך: במלחמה אין לפקוד תפקידי בנדי כלל.

ג.ארנסטל:

זאת אומרת שתפקיד זה הופך להיות לתפקיד עורפי, ואין

הפקוד עוסק בכך, כי ברגע זה יש כבר בנדי מכעזי כהוך גדורף הנדסה, שהוא

כבר שייך לפקוד. החשובה היא: ההגיון שבדבר הוא לא לסרכל את הפקוד, אם כי

כנושא זה יש חלוקי דעות ותפספות שונות, אך זו היתה הפיסת המטכ"ל עקב המלחמה.

סאד יתכן שאם הפיסת המלחמה השתנה, ראייתה המלחמה הבאה תשתנה, וזו תהפך באופן

ברור לראייה של מלחמה סטטית, יכול להיות שנסנה את הקונצפציה כחחוס זה,

אך לדעתי הפיסה זו היתה בהחלט נכונה, לאור ראייה המלחמה שלנו.

אני עובר עתה למערך הפקודי, מערך התחזוקה הפקודי הוא חלקי

כלבד, ובנדי לבשר בין הרמה המטכ"לית לבין המערך האוגדתי. לכן רוב היחידות

התחזוקחיות שבמרחק הפקוד, הן יחידות תחזוקה שנושאות אופי מגשר,

עבודת פטה?

ידין:

לא, אופי מגשר, וש לו יחידות ואפרט אותן, מה יש לו כפי שפר

ג.ארנסטל:

במטכ"ל. היחידות שכרמה הפקודית הן יחידות חובלה, פלוגות

חובלה פקודיות שתפקידן לבשר בין טטה-כללי לבין אוגדות. יש אלמנטים של אחזקה

ובעיקרון אחזקה עורפית של הפרחב שמחפנה מהאוגדות ונשאר עורפי, אלה יחידות

סדנה ויחידות חסוש פקודיות הנושאות בעיקר אופי סטטי, שצריכות להיות מסוגלות

לשלוט על השטח העורפי שנשאר מאחורי היחידות. יחידות רפואה: בחי- חולים שדה

סטטיים, שתפקידם לקלוט אחרו נחח של נפגעים שהאוגדה מפנה, לא ישירות לבחי-חולים

עורפיים בהיסס, אלא כשלב מעבר, הן בגלל סוג הפגיעה שאיבן מחייב פנוי מלא, והן

בגלל בעיות פנוי זמניות בהיסס או בהובלה. אלה הן למעשה יחידות התחזוקה ברמה

הפקוד ותפקידן. \$\$\$

הער - ג.ארנטל

אני שואל כדי להכין. כאשר אחת אומר יחידות בשור, ואני

ידין:

סבין כך: בעצם אין בסיסי אג"א פקודיים, אלא ישנו הבסיס

הקדמי המסכ"ל, וישנו הצרכן שהוא מאוגדה וטסה. הקטר ביניהם, כלומר מהבסיס הקדמי

להעביר את התחמושת אל האוגדה הזו לאוגדה אחרת, חסיד זה מוטל על הפקוד באמצעות

יחידות חובלה לדוגמה.

זו אפשרות. לא פעלנו, לא בחורה ולא בפועל שהמטה-הכללי

ג.ארנטל:

מגיע לאוגדה. בחורה היום ובפועל במלחמה הזו, פעלנו בשתי

השיטות. לפעמים המטה-הכללי הגיע עד לאוגדה, או הסתקן הקדמי שירת ישירות את

האוגדה, ושה מותנה באופי הלחימה - סטטית או התקפת, בהמצאות היחידות בשטח

ולפעמים הפקוד עם היחידות שלו בישר על הסרחב והזמן שבין מחקנים קדמיים בסידה

והיו סטטיים, ובסידה והמסכ"ל לא הגיע ישירות ליחידות.

יחידה

פירטתי שיש עוד סוגי/תחזוקה, שהן גם יחידות רפואה...

את זאת הבנתי.

ידין:

כרגע אני מדבר על המערך ולא על התפעול שלו.

ג.ארנטל:

ברטה האוגדה, האוגדה בנויה כמערך התחזוקה עצמאי...

היתה בנויה, אנו מדברים כרגע על הקבלה המלחמה. אתה סתמון

ידין:

שגם אז זה היה.

אני מדבר על תקופת המלחמה. זה לא השתנה מאז בתחום זה. מערך

ג.ארנטל:

התחזוקה עצמאי שמיועד לספק את כל צרכי האוגדה, בתחום אספקה

של החמושת, דלק ציוד, במסגרת גדוד אספקה אוגדתי. בתחום של פנוי וטיפול רפואי;

במסגרת גדוד רפואה אוגדתי ובהחום של אחזקה רכב, שנקים ונסק במסגרת גדוד

הפוט אוגדתי. עד כאן המסגרות.

הער - אל"מ ג. ארנטל

התורה אומרת ששיטת החתזוקה מהדרג. המטכ"ל לי אל תדרג הלוחם, היא האוגדה, מתבצעת בשתי אפשרויות, מותנית באופי הלחימה ובמיקום היחידות בשטח. שיטה ראשונה: משיכה ממחנה מטכ"ל קדמיים, כלומר שיחידות של האוגדה או הפקוד עצמו באוח למחנה מטכ"ל שהם או קדמיים או עורפיים, מותנה בגזרה שעליה מדברים, מקבלים את צרכיהם, חוזרים ליחידותיהם ומחלקים זאת במסגרת האוגדה. שיטה זו בדרך כלל נהוגה בשיטות של קרב סטטי, כאשר המרחק בין המתקן לבין העוצבות-האוגדות הוא בדרך כלל קבוע, בדרך כלל גם רוצים לשמור על האלמנטים החתזוקתיים שלמים פחות או יותר מבלי להפגיל אותם, כדי שיהיו בכוננות לקראת מתקפת, ואז מתוך צורך אספקה מנצלים רק אלמנטים מעטים, בדרך כלל אלמנטים הובלתיים שעושים שירות, בו בזמן שהגדוד עצמו עם כל מה שיש לו, דלק, תחמושת וציוד, הוא פחות או יותר טובן למלחמת תנועה. בתחום של אחזקה, האוגדה משרתת את עצמה, מתחזקת $\frac{1}{2}$ מבצעת את החקוני של רכב וציוד שנמגע או החלקל, כאשר הוא קשור למחנה מטכ"ל רק לצורך אספקת חלפים, וזה מתבצע טוב בשתי האפשרויות: במלחמה סטטית הוא בא לקבל מהמתקן הקדמי ביותר שישנו, ואם אין מתקן קדמי המטכ"ל מגיע אליו.

הפקוד איבנו פעיל מה כלל.

ישיב:

עוד מעט אומר מה הפקוד עושה בין שני הגורמים האלה.

ג. אהנטל:

בתחום של טפול רפואי, פנוי נמגעים, במלחמה סטטית גדוד הרפואה מתפרס חלקיה בדרך כלל, ואם יש נמגעים, רצוי ומקבל לפנותם למחנה הפקודי, שהוא בית-חולים שרה שמקקט יותר בעורף, הן בפקוד צפון לדוגמה, והן קבוע יותר בפקוד דרום במפירים.

35.40.
ת.כ.

7958

ועדה החקירה-7.8.74
ישיבה קט"א - פוקר

הער - אל"ם ג. ארנטל

ידין: נעזוב רגע אחד את החר"ם, שהוא חשוב מאד, אני רוצה להתרכז בכעיה התחמשת ובקוני רכב, המוש ואספקה.

ג. ארנטל: עוד מילה אחת על הפקידי הפקוד: הפקידי הפקוד כאמצעות אלמט פקודי שנקרא חח"ם (חוליות החזוקה פקודיות), שהוא גוף כפוף לקצין האפספנאות הפקודי שנקרא חח"ם, וזוהי מסגרת ארגונית לצרכי שליטה, מורכב מחוליות שהפקידן לשלוט, לבצע, לגרוט ולהבטיח העברה גופים, שיירות ושדרות מהגבול הקדמי המטכ"לי אל הגבול הערופי האוגדתי. הפקיד הפקוד בתחום ההובלה הוא להעמיד אמצעי הובלה, כגון אטכולנסים בסערך הפקוד, או סערך אשפוז פקודי, לשירות האוגדה בצורות השונות של הקרב.

המשך דטסה ד.ב.א.

7.8.74 - בקר

העד: אל"ם גרשון ארנטל

ג. ארנטל:

האם עד כִּסָּן השיטה ברורה?

י. ידין:

השיטה ברורה. אני רוצה עכשיו לשאול אותך שאלה.

אני הבנתי מה שאתה אסרת, שזה בנוי על תפיסה, שהמלחמה

תתחיל בכך שהאוגדות שלנו כמהירות תתרחקנה במרחב הפיקוד בזמן רגיל ותלכנה לעומק

האויב עד כמה שאפשר. לכן הרגש הפרדוקסלי היה, שהאוגדה יש לה כאילו אנד תחזוקה או

סערך תחזוקה למעשה יותר גדול מאשר לפיקוד. כאילו ז"א כך, המטכ"ל, הוא הגוף ההחזקתי

המסיבי, שמשתדל להגיע עד כמה שאפשר יותר קדימה. האוגדה זה הגוף שהיא צריכה לעשות

הרכה מאד דברים באופן די עצמאי. והפיקוד, אני לא נכנס כרגע לפרטים, זה הגוף שעוזר

ומתאם למטכ"ל להגיע לאוגדות, לאוגדות להגיע למטכ"ל, אם כי בדרך כלל השיטה, עד כמה

שאפשר, שהאוגדות תגענה ישר אל הבסיס הקדמיים. או אפילו הבסיסים הקדמיים של האוגדה,

ידחקו יותר קדימה. נכון?

ג. ארנטל:

כן.

י. ידין:

אני רוצה שתסביר לי את ההגיון. אני מבין את התפיסה. לכאן

פירוש הדבר, אתה אומר - לא לוצים להכביד על הפיקוד

כי הפיקוד צריך לנוע קדימה, לא צריך להעסיק אותו עם כל הבעיות האלה. מצד שני, אתה

מכביד על האוגדה בתפקידים די רבים, אפילו ניקח לדוגמא, תיקון טנקים וכו', למעשה

תפקיד שיכול היה לכאורה להיות מוטל על איזה שהוא דרג פיקודי, ומשחרר את האוגדה

ליותר חופש, ליותר ניידות, פחות אחריות, ללחימה עצמה. אני רוצה להבין את הנקודה

הזאת יותר טוב.

ג. ארנטל:

אי-אפשר לכנות צבא שיענה מבחינה ארגונית לכל האפשרויות

של מלחמה. לכן בדרך כלל, בונים אותה למקרה הקשה ביותר.

היות ואילו היינו בונים אוגדות שהם אלא עצמאיות מבחינה תחזוקתית, היינו יכולים

לבצע את תפקידי התחזוקה, במקרה של מלחמה סטטית, במקרה של התקדמות לסדוה קצר.

היינו מאד מתקשים לתחזק אוגדה אשר מתפקידה לנוע בציר עצמאי, בגיזרה רחבה מאד

ומרוחקת מאד ממקורות ההספקה המטכליים או הפיקודיים, לכן נבנתה מראש אוגדה, שהיא

מסוגלה גם לקרב שהוא כל פעם צפוי. צפוי קרב סטטי או שצפויה חדירה לעומק. בנינו

7.8.74 - בקר

הער: אל"מ ג. ארנטל

ג. ארנטל:

את האוגדות שהן חהיינה מסוגלות גם להדירה לעופק ולהיות עצמאיות.

י. ידין: אם אני טכין את זה נכון, ואני לא סבקר כרגע, פירוש

הדבר, שהמערך ההגאי, בהתאם למערך ההגנתי, הקונצפציה,

לא היה סוכן למעשה, לא חוכנן מראש לאפשרות שהיוזמה תהיה בידי האויב. ושהשלב הראשון

הלחימה הוא יהיה הגנתי, או כן?

ג. ארנטל: אם אתה שואל על מערך התחזוקה, הוא היה סוכן. בחכנון

ובביצוע. היות ומערך התחזוקה שבנוי על זה שמתקני מטכ"ל

נמצאים בקרבת הכוחות שהם פרוסיים כשטה למגננה. זו הפריסה התחזוקתית האידיאלית.

י. ידין: מבחינת המטכ"ל אני מסכים, אני מדבר על הפיקוד והאוגדה.

ג. ארנטל: מבחינת האוגדה, שהיא היחידה הלוחמת, היא זקוקה לתחזוקה.

אוגדה שנמצאת בקרבת מתקני מטכ"ל קדמיים זה אידיאלי

עבורו כמגננה. זה אידיאלי גם למטה הכללי, אבל אני אוסר כרגע מבחינת אוגדה כיחידה לוחמת.

זה שיש לו בסיסי, כל האמצעים הדרושים: ברומני, ברפידים, במרחקים שבין 50-25 ק"מ מהפריסה

בפועל, זה אידיאלי מבחינת תפיסה תחזוקתית לבלימה. אך זה מאפשר לו לא לפרוס במלואו

את מערך התחזוקה האוגדתי, אלא חלקי בלבד, ולשמור אותו בכוננות חלקית לאפשרות של

התקדמות סכלי שהוא יהיה בשום מקרה ריק.

י. ידין: האם אתה לא חושב, או לא חשבת, ואני טוב אוסר, זו לא

בקורת, אלא מה חשבתי, שבשיטה כזו לכאורה, היא יעילה

אולי, אבל יש פה בזבוז גדול מאד מראש של הקנים, של קצינים, של תחזוקה וכיוצא בזה.

כי מראש אתה בונה כל אוגדה כזו למצב הקשה ביותר שלה מבחינת הגאי, שהיא חסרן לנוע

קדימה, ואין פול פיקודיים שאוסר - רגע אחד, אני הלא לא יודע, היאורטית כל העובדות

האלה, אם זו תהיה מלחמה יזומה שלנו, תיאורטית כולם יעברו קדימה, ואז טוב אפגאלאפגפג

אפגפגאא שכל אחד יהיה עצמאי. אבל פעמיה בשלב, ודאי בשלב הגנה, מגננה או בלימה, וגם

בשלב התקפה, שחלק מהם ישארו. והשאלה היא - אני מדבר כרגע מבחינת עופס אנשים טובים-

7.8.74 - בקר

הקד: אל"פ ג. ארנסטל

י. יד'ן:

אנחנו שמענו זה דרך אגב, שאחת הבעיות הקשות ביותר של צה"ל, זה למצוא אנשים טובים בשטחים ההגאים בתחזוקה, מכל הרמות. האם, אני לא רוצה להכפיל את מספר האוגדות ומספר האגדים אוגדתיים, זו לא בעיה. האם אין כאן בעיה מבחינה איכותית, אני לא מדבר כבר על מספרים ואחרת, בשעה שאחת האפשרויות שיכלה להיות, היתה אשסרכז הכובד ואגודי התחזוקה הם פיקודיים, לא בנויים לפי מקסימום, שכל האוגדות נמצאות על יד קירו, אלא לפי אופטימום מסוים, ואתה על ידי כך מקמץ מספר אגדים, אתה מטיל כאן כסובן אחריות הרבה יותר גדולה על הפיקוד. האם הבעיה הזו, השאלה ברורה?

לי זה ברור.

ג. ארנסטל:

אני קודם מפריד בין בעיית כוח-אדם לבין התפיסה. קודם כל בעיית כוח-אדם קיימת כיום לגבי אנשים בשרות טובה או קבע, לא קיימת במילואים. יש אנשים טובים בתחום התחזוקה כמו בכל התחומים האחרים במילואים. היא לא קיימת מבחינה כמות וטיב, בסד"כ המלחמה הכולל יש לנו, ואולי יש לנו אפילו עודף של קצונה טובה מאד, שאין כל כך הרבה מערך שדה שאפשר לשבץ אותם. באשר לתפיסה, יש איזה שהיא צידוק בבחינת הנושא מחדש במרחב פיקוד צפון, שהיא גיזרה צרה, שבו פועלים כוחות צמודים. יש אני אומר, יש מקום לבחון את זה, אינני בטוח, הדעות ודאי חלוקות בענין זה, אם צריכים לשנות את זה. בסניני בודאי שאין מקום לשנות את זה. היות ופריסת האוגדות, בכל תפיסה שלא תהיה, מערך התחזוקה תמיד בנוי על הפריסה ההגנתית של הכותרת לבלימה מלידית. נאם בפיקוד דרום, גם לפני המלחמה וגם כעת, יש מספר אוגדות מצומצם, כי הוא צריך לעמוד לצרכי בלימה, כדי לאפשר לצה"ל לשמור עתודה מרכזית, שתוכל לזרוק אותה בזירה זו או אחרת להכרעה מצב.

כעת, אם נבחון את זה בזירת דרום, אם יש שתי

אוגדות או שלוש אוגדות, שתיים לפני ו-3 לצרכי בלימה, הרי שמבחינת פריסתם בשטח, אתה מוכרח לתת לו את המערך התחזוקתי העצמאי שלו. אצ

7.8.74 - בקר

הער: אל"ם ג. ארנטל

לו, אתה מתכוון לאוגדות?

י. ידין:

לאוגדות. אני אומר - שאתה צריך להכנין עבורו.

ג. ארנטל:

אם פיזיה חשאיך אוחו באוגדה, או שחתן את זה לרשות

הפיקוד, נניח לפיקוד דרום יהיה לו 3 גדודי הספקה, כדי שיוכל לעמוד לשלשה האוגדות מבחינה תפעולית יוכל להיות שבהגנה זה יענה לבעיה - ז"א שהוא יוכל להחזיק את זה במרוכז. במתקפה במילא הצטרך לתת לו. היות ושום פיקוד פיקוד לא יוכל להיות אתראי בעצמו ולטפל מערך החזקתי כפיקוד, כאשר הוא נמצא באיזה שהוא מקום, והאוגדה זקוקה לשרוחים במקום שהוא נמצא. לכן אני אומר, שבזירת דרום, גם בהגנה, אי-אפשר לומר, נניח 2 מערכי החזקה ל-3 אוגדות. לדוגמא: שני גדודי הספקה בהנהחה, שני אוגדה אחת השאר בבליטה גם כשכולם יהיו במתקפה. בתכניות האופרטיביות שלפני המלחמה הצביעו על כך, שבכל חכניה שלא תהיה, גם העובדה שבטלב ראשון היא נשאת בבליטה, היא בשלב מאוחר יותר היא מתארגנת באוגדה מתקפה לניצול הצלחה, בעקבות אוגדה אחרת או שניה, או בציר נפרד לחלוטין. וכדי לענות לזה, אתה מכרחה לבנות את זה, שיהיה לו, או אצלו או בפיקוד מערך החזקה שמסוגל לשרת אותו במתקפה. זה כאשר לדרום.

כצפון כמגננה יש אפשרות לעשות פחות מערכי החזקה בשליטה

פיקודית, שיתנו את זה כשרות פיקודי לאוגדות, אבל זה נכון כל עוד הוא בבליטה, כרגע שאוגדה אחת תקיפה מתוכננת לעקוף את החזרון דרך לבנון, לדוגמא בלבד, והאוגדה השניה תרוץ כפר הדרוזי, והאוגדה השלישית תרוץ לדמשק ישירות בציר קוניטרה, אין לך שום אפשרות להגיק יותר, שהפיקוד יטפל בהם, תצטרך להצמיד לו את מערך החזקות, אל האלמנט ההחזקתי שיטפל בו, מאחר והוא נמצא במלחמת תנועה.

אצא אני רוצה להוסיף עוד דבר אחד - אני לא שוען שאין מקום לבחון את הכפיפויות, אם כן מערך החזקותיא פיקודי שישרת אוגדות או מערך החזקה באוגדות עצמאיות. יש מקום. אני חושב רק שמה לא יהיו פחות מסגרות אלא תצא יותר כפיפות פיקודית עם יותר גמישות אולי וויסות בין עמדות. אבל זו נקודה לבחינה.

7.8.74 - בקר

הקד: אל"מ ג. ארנטל

ג. ירידן:

רציתי לשאול שאלה מסכמת בנקודה הזאת.

עד"עכשיו דברת על התפיסה, עכשיו, בדיעבד השאלה

שאני רוצה לשאול אותך: במלחמה הנו, כפי שהיא היתה, כפי שהיא נכפתה, כפי שהיא התפתחה, בסיטואציה הזאת, האם המערך הזה, ברור שהוא ענה, אבל אם הוא היה המבנה האם הוא באמת פעל כך, האם הוא התאים לסיטואציה הזאת או לא?

ג. ארנטל:

אני מוכרח פה לענות בשני מישורים: א) מאחר

ותורה ותפיסה צאצאצאצא הם דברים שנותנים

לך את הכיוון להתאמת פקודות בפועל, זו תורה. לא פעלנו לפי תורה, פעלנו לפי פקודות. הפקודות עצמן, הן נשענות על התורה או על התפיסה.

קודם כל צריך להבין שלכל מבצע בצה"ל שהיה מתוכנן:

הגנה מתקפה, מתקפה בשתי אובדות, בזיקה אחת, בשני זירות, הפללת בכוחות בזירה

זו או אחרת, לכל מבצע כזה, עם השם שלו, יש פקודה שנקראת "פקודה מנהלה של הסטה

הכללי". שהוא מכסה את המבצע, מבחינה תחזוקה, והוא מפרט את התחזוקה במבצע מסויים

זה שכאלה היו לנו 4 או 5 מערכות של סוגי מבצע: הגנה, מתקפה, מתקפה בזירה הזו,

כלימה בזירה שניה וכו'.

המשיכה י. ע. 2/

ארנסל:

סיוורד ונוחן הנחיות, פקודות, באמצעות שיטה כצוה עד מטכל, עד לפעילות האוגדה. פקוד עד לרמה האוגדה, החטיבה וכן הלאה. הפקודות האלה, היו לפני מלחמת ששת הימים (בתיקון של מר לנדוי אחרי כן, צריך להיות מלחמת יום הכפורים ולא מלחמת ששת הימים) היו מוכנות כחטימות שהיו קיימות באותה תקופה והן פירוטו את שלב ההצטיידות, את שלב הפגש הרכוז הכוחות, שלב הלחימה ושלב הכלימה, ואת התחזוקה בשלב הלחימה. הוא גם פירט כיצד המטכל במבצע מסויים זה, יתחזק כוחות, האם דרך מחקן מטכלי למקרה שבאותה זירה שמדובר עליה יש מחקן מטכלי, או דרך שדרות הספקה מטכליות במידה ואין מחקן מטכלי קדמי, או בשניהם במשולב, כגול לדוגמה כדי להכין את זה כאשר כוחות צה"ל היו בגדה המערבית, אזי אותה בסיס קדמי שלנו, המטכלי ברפידים יילך, מוציא מעצמו שלוחה שהתמקמה בפאיר. כך המטכל היה נוכח בפאיר. והמשיך לתח את אותם הטרותים, כפי שנתן קודם. כל זה אפשר למצוא, ככתובים מה יקרה אם כוחות צה"ל יחצו את התעלה וימצאו במקום כזה, מה יעשה המערך המטכלי.

יריין:

אני התכוונתי בעצם לשלב עד הצליחה, ל-10 הימים הראשונים.

ארנסל:

אני אומר שהראייה של המלחמה, לא פסוק כרבע שאנחנו מבנים הפעם לא היינו היוזמים וזה התפתח מזה שאנחנו לא היינו היוזמים ואנחנו עברנו בלימה, מתקפה וכדומה. ללחימה בגזרת סיני, הן כבלימה והן בצליחה והמעבר לצד השני, היו פקודות כיצד ומה עושים. עכשיו אתה שואל כיצד פקודות אלו מצאו את בסויין. עכשיו, פקודות אלו לצד-השני, נשענות על בסיס התורה והתפיסה. כיצד פעלו: - אני פה מוכרת לנחה כל גורם כיצד הוא פעל. יכול להיות שהתפיסה והפקודות פעלו במאה אחוז, ברמה המטכלית ולא פעלו במאה אחוז ברמה האחרת.

7965

ועדה החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבת בקר

הער: אל"ם ברשון אבנטל

ידין: אני רציתי להוסיף לך את השאלה, להסביר לחברים
 למה אני שואל את השאלות האלה, וזה אולי כדי להדד
 את הנושא. הבעיה שמדאיגה אותי, בשביל להבין מה קרה כיומיים הראשונים
 או בלושה ימים הראשונים, היא הסמכויות האחראיות, האחריות, בין המטכל
 אג"א ובין הפקוד, בתכנון ובפקוח על הבצוע המשותף של כל הדברים האלה.
 רק כדי שאתן לך דוגמה, אנחנו נגיע ליס"חיס, זה נקודה המוצא של האוגדות.
 מי היה האחראי כאשר יחידות מטכל היו צריכות להגיע לרומני, ויחידות
 אוגדתיות צריכות להגיע לרומני, ואיך פקוד מתכנן להזי, יחידות וחטיבות וכו',
 מי האחראי לעבודה המטה המחואסת לצירים של כל היחידות האלה, האם הפקוד
 בנוי היה לבצע את זה. האם ביצע את זה, האם האחרייות היחה על המטכל, על
 האוגדות, כל זה בא כדי להגיע לשאלה.

ארנטל: שאלת שאלה ספציפית, התשובה תהיה ספציפית לשאלה הזו.

ידין: לא, לא, אני רוצה שתבנה לי את השאלה התשובה, שתיקח
 בחשבון שמטרת השאלה שלי, איך כל המערכת הזו נוקזה
 בסוקוס של המלחמה.

ארנטל: אני אחיחם לעבודה המטה, ויחסי בוסלין בין מטכל ופקוד
 ואחר כך השאלו שאלות בנדרון.

ידין: השאלה הפיקרית שלי, אני אומר, יכול להיות שחברי
 ינסחו זאת, ירצו זאת, אחרת. מה מהות הפקוד במערך

האג"א המכפעי הזה.

ארנטל: בסדר, מה תפקידים ומסכויות ?

ידין: לא, לא, לא, הלכה למעשה. אני שאלתי. שאלנו מה אלוף

7966

ועדת החקירה, ישיבה קט"א

7.8.74, ישיבה בקר

הער: אל"מ גרשון ארנטל

יריין:

פקוד, שירד למטה, הפקודות שהלכו לאוגדות היו פקודות מנהליות, פקודות מבצעיות, אג"א זרק מובילים זה זרק מובילים, מי פה היה הגוף. והשאלה שלי, האם המבנה הזה, שמטבל אג"א תולך כל כך קדימה, שזה לכאורה טוב, האם זה היה באמת טוב, האם זה לא הוריד מסכויים, או אחריות בכצוע, בתוך אותו השטח, זה מה שאני רוצה להגיע בשאלה הזאת.

ה פ ס ק ה

היר"ן ארנטל:

בבקשה.

ארנטל:

מתוך שאלתך החברר לי שאני דלגתי בהסברים שלי על תחום וזה תחום ההיסעים, פשוט לא הסברתי את הנושא הזה. בכמה מלים אני אסביר את זה וזה יקל להבין את מה שקרה. קודם כל מבחינה מבנה. מבחינת היסעים בצה"ל, אחריות המטה מתחלקת בין אג"א, ובחור אג"א מחלקת החזוקה, שהיא אחראית על תכנון כלל מערכת ההיסעים, והיא אחראית על בצוע בפועל של היסעים בין פיקודיים. הכלים לבצוע הן מרכז תנועות מסכלי, שהוא נמצא, מבחינה מסכלית, מטכל אחראי על תכנון ההיסעים ואחראי על בצוע בתנועות בין פקודיות. הפקוד אחראי לבצוע התנועות בתוך הפקוד, על פי התכנית הכלל ארצית. כלים לבצוע, במטה הכללי, גוף שנקרא מרכז תנועות מסכלי, שהוא גוף תכנון ושליטה, קטור באמצעות טלפרינטרים למהפך-למב למרכז תנועות פקודי אשר נמצא במפקדות הקבועות. במסגרת הפקודים.

יריין:

איך נקרא מרכז התנועות הפקודי, בקצור ?

ארנטל:

מתנ"מ - מרכז תנועות פקודי

מתנ"מ - מרכז תנועות מסכלי.

7967

יע.

ועדה החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבת בקר

הער: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל: התכנון המטכלי מכוסס: - א) קביעת עדיפויות בכצוע

רכוז כוחות, בהתאם לעדיפויות המבצעיות, או בהתאם לתכניות האסטרטגיות של עדיפות זירחיה זו או אחרת, הקצאות עדיפיות אמצעים בעדיפות זו לזירה זו או אחרת, בהתאם ללוח זמנים שנקבע, העברת אמצעים שהם מטכליים והמדובר פה על מוכילים ורכבות, לשרות פקוד זה או אחר בהתאם לתכנית הבסיסית. התכנית הבסיסית היא שונה מתכנית מבצעת אחת לשנייה, כאשר בכל חכנית מבצעת לכל פקודה מנהלה, כפי שהזכרתי קודם, יש לו נספך של הרוז כוחות, שמסויד את לוח הזמנים, את האמצעים ואת השליטה. השליטה, כיצד מתבצעת. ברמת המטכל זו שליטה באמצעות דוחים שמחלקים מהפקודים, באמצעות טלפונים לרוב, או באמצעות טלפונים, שתכליתה לקבל הורעה, מה מתבצע מהתכנית שפוכמה, ואיפה באיזה שלב נמצא. ברמת הפקוד, השליטה על תנועה מתבצעת באמצעות גוף, גופים סטטים שנקראים נ"מקים, נקודות פקוח, שהם למעשה נקודות טלפון לאורך צירים שעל ידם נמצא בדרך כלל תחנה, או חוליה, של מסטרה צבאית ותפקידה, לפי תכנית סוככת מראש לדווח על מעבר כוחות, בהתאם לתכנית, על תקלות בבצוע, או תפקידו גם לוודא שהתנועה הכוחות מתבצע לפי לוח הזמנים המוכתב.

כאשר כתוב אצלו מראש על מי עובר על ציר בנקודה זו, בשעה זו או אחרת או אם זו תכנית מקדימה, אז לפי סדר עדיפויות.

אז בנוסף לזה, יש לרשות הפקוח, במסגרת סוכות תנועות פקודית חוליות ניידות, נקראים מפקדי קטעים, שמפקדים שניים: - או לגשר בין נקודות הפקוח שהם טלפוניות סטטיות, ולראות מה קורה בקטעים בין הנקודות האלה, או, לשמש כנקודות דווח על צירים שאין בהם נקודות דווח ולטלפוניות, או באמצעות אלחוט, או על ידי זה שהוא ניגש לנקודה הקרובה ביותר ומדווח.

ער כאן החלק שדילגתי עליו קודם, עבשגאאציגאאאאלק-אאאאאשגבגא-אלג-לשגשא-

7968

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבת בקר

העד: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל:

עכשיו אני אחלק את תשובתי לשלוש נקודות: -

קודם כל עבודה המטה. עבודה המטה במטכ"ל אג"א מגבילה

לעבודה המטה של הדרג האג"מי, כלומר קבוצת תכנון אג"מיתך קבוצת תכנון

תחזוקתית; קבוצת פקודות @ קבוצת תחזוקה; אני אפרט כיצד זה מתבצע.

יש תכנון מסכלי, שמבססה את התכנית המבצעית המסכלית. תכנית זו מורדה כהנחיות

יסוד לאפסנאות הפקוד, אפסנאות הפקוד על בסיס הנחיות יסוד אלו מתכנן את תכנית

התחזוקה. אחריזה קבוצת תחזוקה ברמה המסכל, בדרך כלל זה אצלי, אחרי זה אשורי

תכניות, או אצלי או אצל ראש אג"א בהתאם לאופי המבצע, מבצע כלל ארצי או

מבצע מוגבל יותר. אחרי זה פרסום פקודת מנהלה ברמה מסכלית, שעל פיה

הפקוד מוציא את פקודות המנהלה שלו.

מכחינה מה שקרה במלחמה, בצוע סול תכנון.

אז אני צריך להגדיר קודם כל שפרט לתחום אחד, כהקדמה, פרט לתחום רכוז כוחות

שהוא כוצע על תכנית חירום גלא-קל- כל יתר מערך התחזוקה, עבד כעיקרון

כתפיסה, כשיטה, בשיטה המוכתבת הכתובה, אפילו את השלב שכורך כלל נקרא

ראיית הנחיה, מה יקרה ו... וגם זה כחובב בוצע כמו שכתוב, (אם כי תכנון

למקם שולחן מסכלי כאיסמעליה ושטנו אותו כפאיד, זה היה בגלל השנוי בתכניות

המבצעיות).

במועל, מערך המסכלי למעשה פעל בדיוק לפי הגדרות

בהתאם לתכנית, כאשר הוכנן מראש לפעול בשתי אפשרויות. לפעול כמעריך

קרמי מסכלי, וערפי מסכלי לטרוח הפקוד והאוגדות. שנית, כאלטרנטיבה

לדלב פעל הפקוד, להגיע ישירות לאוגדה, ולפעמים מעבר לאוגדה אם יש צורך בזה.

7969

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבה בקר

הער: אל"ט גרשון אבנטל

ג. ארנטל:

אפשרות זו, חורה זו היתה כחורה אלטרנטיבית, עיקרית,
אבל היתה כחובה וסתוכננה כאפשרות. בשלב הראשון של המלחמה

התחזקה כווצה בעיקר בשיטה האלטרנטיבית. ברמה המטכלית, מהסבב- מהסיבה
השטוטה שהרמה המטכלית התארגנה הרבה יותר מהר מאשר הרמה הפקודית דאאגדגג-?
והאוגדתית.

מדוע, מסום שיש יותר סדירים?

ידין:ארנטל:

משהי סיבות. אלף, המרכזים המטכליים הם מרכזים פעילים
גם בזמן רגיעה, קודם כל. במתכונת זו או אחרת, הם מבצעים
אז עבודתם, אותה העבודה גם ברגיעה, מה שהיו צריכים לעשות במקרה זה, לחת יותר
לשרה יותר כוחות, להפעיל רמות של מלאי הירום שהיו מוקפאות לצורך המלחמה
אבל כיסוד, בהיותם בשטח, כגרעין או כבסיס שפעל גם ברגיעה, היה להם קל יותר
להתארגן. בית, לא היו תקלות כרמה המטכלית בניום הסילואים.

המשיכה: ח.כ.

זאת אומרת שאחוז ההתייבנות של השלמות המלואים במתקני מסכ"ל, היה סביר והוא איפשר הפעלה המערך מיידית למעשה. האפשרות הזו של המסכ"ל בהיותה פועלת גם במקומה מסתקנים קדמיים, נתנה אפשרות לגשר גם בטרחה וגם בזמן על שלב ההתארגנות בעיקר של האוגדות. האוגדות בתחום הרפואה והאחזקה התארגנו יחסית מהר, ולמעשה הדביקו את הצרכים של עצמן. בתחום האספקה, בעיקר בתחום של צבירת מלאי החמושת, צבירת מלאי דלק והגעה איתם עד לאוגדה לשם סתן שירות לאוגדה, היה מער של כ-24 שעות סרגע שהכוונת הגיעו לשטח, או שהאוגדה עצמה הגיעה לשטח. ועד שהם הגיעו לשלב כזה, שהיו מסוגלים לתת שירות. זה נובע משהי עובדות: א. חלק, לפחות אוגדה וחצי או שתי אוגדות, מבחינת מסגרות לפחות, היו מראש כסיני, מאידך השלמות המלואים היו צריכות להתגייס. כמסגרת השלמות המלואים ישנם גם דרגי החזוקה שאינם קיימים, ומה שיטינו זה הדרג התייבתי הסוקסן, אך הדרג האוגדתי - המסות & איננו, היות ובזמן רגיעה הוא נשען על מתקנים קיימים. מאריך הוא מתחיל להלחם עם הפתיחה באש. הוא צריך טפה שהיה אצלו ברמה הטכנית כנויה, ועד שהגיעו השלמות שלו, הוא היה צריך להשען על גוף לא אורגני שהוא ה מסכ"ל, והמסכ"ל עשה את העבודה.

הפרינציפ הזה היה לפי ההכנון?

ידין:

ג. ארנטל: זה היה כאלטרנטיבה בהכנון, שאם יקרה וזה לא יעבוד כך - זה יעבוד כך, וזה כחוב גם בתורה. זאת אומרת שמבחינה תורנית כחובה אלטרנטיבה של הגעת רמה מסכ"לית עד לרמה האוגדית על-ידי דלוג על עצמו אפילו, דלוג על סתקן אוגדתי קדמי, במקום ששירות ההספקות (דלק ותחמושת), הגיע למתקן מסכ"לי קדמי, ושם תעשה את המסירה כפי שכחוב בתורה, לרמה הפקודית או האוגדו בהתאם לשיטת הקרב. טענו בשיטה אלטרנטיבית, שהמתקן המסכ"לי הקדמי ישרת ישרות את החטיבות, או שהמסכ"ל במקום להעביר במתקן קדמי ברפידים, הגיע עד לאוגדה הקדמית. זאת עשינו בפועל וזה מרסיע גם בתורה.

הערך - אל"ם ג. ארנטל

ידין: כאשר אתה אומר שחי אוגדות סדירות, אתה מתכוון ל-252 ו-162?

ג. ארנטל: כן, אני מתכוון לכך, היות ולפחות הסיבה וחצי ו-162 היתה כבר בפתיחת המלחמה, עם ספקת אוגדה מוקצנת. מבחינת הכוחות הלוחמים, הם היו בשטח, ומבחינת כמות התקנים היו עד כמה ששכור לי בסביבות 300 ומשהו טנקים, שהם מעבר לאוגדה אחת.

עד כאן אולי לגבי הרמק המטכ"לית. אם אני צריך לסכם אותה, היא ענתה מבחינת מבנה, שיטה והפעלה, וגם כתורה.

הרמק הפקודית: עד כמה שניתן, ואני מדבר על סקנות ולקחים, ברמה הפקודית מה שקרה הוא, שהמהירות הזו של כניסה לקרב, לפחות בשלב הראשון הפקוד היה מנותק, אן בגלל המצאותו בשלב הראשון לא בזירת הקרב אלא בעורף, ועד שהגיע לזירת הקרב, מי שהיה נוכח בזירת הקרב היה המטכ"ל, וכן אחרי-כן בגלל החוסר של הרמק האוגדתית שצריך היה לכוון אותה, הוא נאלץ למעשה לחוץ בין הרמק המטכ"לית לרמק האוגדתית התסרה, שלא היתה. זאת אומרת שא שבאוגדה חסר, כי המסגרת האוגדתית עוד לא היתה בשטח, אלא בגופים הלוחמים - בחטיבות, צריך דבר זה או אחר. הוא היה צריך למעשה לחוץ. תפקידו אגב, גם כהפיסה וגם בתורה, גם לגשר. אם לא אפשר לחוץ, הרי שתפקידו הוא לגשר בין הרמק המטכ"לית לבין הרמק האוגדתית, אך במסגרת זה הוא עשה יותר עבודה חוץ מאשר עבודה גשור, בגלל שני דברים: א. לא היתה בשלב ראשון של 24 שעות, שום רמק אוגדתית בשטח מבחינת החזוקתית. אלה הגיעו יותר מאוחר והצטרפו; ב. גם הרמק הפקודית היתה חסרה, - תוליות השליטה - היות ועד שפלוגות ההובלה שלו התכנסו, החת"ם (שולדת+הפקודתית+ו) ושליו התגייסו והגיעו, בינהיים הכוחות נלחמו וצרכו, והיו צריכים להשען על מישהו. השלב הראשון נמשך 24 שעות, אחרי כן עד שהתארגנו קצת יותר, הם שמשו בתור מחוץ.

העד - אל"ם ג. ארנטל

בשלב שני, מה שקרה הוא, שהפקוד איבד במקצת את השיניים (עוד מעט אומר למה הכוונה). אני רוצה לציין שזה נכון לפקוד דרום ואיננו נכון לפקוד צפון. סטרוס מה אני כל הזמן סרכז את הנתוח שלי יותר לדרום מאשר לצפון. גם בצפון החלק של המער בשלב ההתגייסות היה קיים, אך יתר הדברים אינם קיימים בצפון, מאחר וסרכז וזמן קצרים יותר, שלב ההתארגנות קצר יותר והם הספיקו להתארגן מרבה יותר מהר.

בדרום, בגלל חלוקה בגיוס רכב מלואים בעיקר, זאה אומרה שהכמויות

השתוכננות של רכב מגוייס לא היו מתוכננות מראש להתגייס במהירות כזו כפי שהכוונה יררו לשטח. מה שיש באחסנה בים"חיס - טנקים, נגמ"שים ומשאיות רב-סינוע, הגיעו, הנהגים הגיעו ונסעו. לקחו איתם חספוקת או לא לקחו איתם חספוקת, הייתה דאגה של המטכ"ל לחת להם חספוקת במקום אחר. אם לא הספיק לקחת החמושה והשאיר אותה במחסן, נהתי לו אני חמושה כרמידיס, ולקחתי אחרי זה את החמושה שלו מהמחסן והזרמתי אותה במקומו. אבל בסך הכל פתרון היה לכך, אך כשרכב אינו מתגייס, והרכב מיועד להמלא כולק, חמושה וציוד, והוא גם לא מתוכנן להתגייס תוך 12 שעות, אלא תוך 24 שעות ועוד 12 שעות לקבל את הדברים שהוא צריך להעמיס על עצמו, והזמן הזה גם במערכת האוגדתית וגם במערכת הפקודית, היה חסר. זאת אומרה שלפקוד היו חסרים האלמנטים התפעוליים. פלוגות ההובלה שלו לא היו. עם מה לגשר בין מטכ"ל לאוגדה לא היה לו בשלב זה, ולכן המטכ"ל עשה את העבודה הזו, והוא שימש כמחווך ולא כמבצע.

אחרי כן שיטת התחזוקה ביום השני, השלישי והרביעי נכנסה יותר

ויותר לשיטה השגריתית המקובלת ולא האלטרנטיבית. כלומר, האוגדות התחילו להגיע למתקנים לאתר שקיבלו את העמצאים להגעה, המטכ"ל פחות הגיע עד לאוגדות אלא במקרים שהזמן, המרחב וההגיון חייבו לא לפרוס חמושת כרמידיס, כאשר בפרחק של 10-12 ק"מ נמצאת האוגדה. אך אם האוגדה הייתה מרוחקת יותר, היא כן באה לקבל או כן העבירו לה באמצעים הפקודיים.

מה פירוש שהפקוד איבד את השיניים?

לנדוי:

העד - אל"ט ג. ארנסט

ג. ארנסט:

כסופו של דבר אני מחוון לשיניים רק בתחום אחד. המערך החמשי התארגן מהר, ואלה שיניים, המערך הרפואי התארגן מהר, ואלה שיניים. זאת אומרת שתוך 24 שעות הם היו מאורגנים ונחנן את השירות כפי שצריך. המערך החובלתי שלו עד סוף המלחמה, כמעט ולא התארגן, וזאת משחי סיבות: גם מה שהתארגן, נאלץ היה למלא קודם כל את הצרכים של האוגדות, והוא הגבר אותן באמצעים, והוא עצמו נשאר בלי אמצעים, או שנשאר עם מעט אמצעים, ואז המטכ"ל הגבר אותו באמצעים, כפלוגות חובלה מטכ"ליות. אני רוצה לנתח בכמה מילים את הנושא של רכוז כוחות שהיתה לגביו שאלה פוזרונקרטיות.

ברכוז פוזרות, התכנית המקורית המעובדת על פרטי-פרטיה...

7+ ק ימים?

יריין?ג. ארנסט:

אני מדבר על"כך. היא היחה מחוכננת על רכוז כוחות הדרגתי שבפקוד צפון נגמר ב-48 שעות, כפקוד מרכז פחות או יותר דומה, ובפקוד דרום יש שתי אפשרויות: אפשרות של רכוז כוחות לבלימה, שאז מדובר על פחות יחידות, ואז צריך לגמור ב-96+ק, כלומר בארבעה ימים, ויש מערך התקפי, שהוא 100+ק. זאת אומרת בין 5 ל-6 ימים.

150+ק

לסקוב:

ג. ארנסט: נכון, אמרתי בימים, אך זה יוצא אותו דבר, כי צריך להוסיף את השעות הראשונות שהן ה-ק'. כלומר 150 וכמה שעות. זו התכנית המלאה. בתכנית זו, אם אני זוכר בעל-פה, בסדר גודל זה"ל, זה"ל היה צריך לרכז 1800 כלים המתייכים הובלה, כלומר אינם נוסעים בעצמם. הכלים האלה הם שנקנים, ~~תוספת~~ כלומר הוחמשים מחנייעים וכלי זה"ל לסינייהם. ~~התוספת~~ עוד 600 כלים היו

65.70.
ת.כ.

7974

ועדה החקירה-7.8.74
ישיבה קמ"א - בוקר

הער - אל"ם ג.ארנטל

למעשה מרוסים מראש בגזרות, והם לא חייבו שום דבר, אלא נעו בעצמם. מחוץ 1800
כלים פחות או יותר, היו מתוכננים 1300 להנעה באמצעות מובילים והרכבות, חוץ
מרק זמן מסוים, ו-500 כלים שסיקורם הגאוגרפי כיפ"חיס היה קרוב לגזרות, והם
היו צריכים לנוע על שרשרת, בין 50 ל-100 ק"ס. זו הייתה התכנית המוסדית שלפיה
ראינו שהדבר צריך להתפתח, כאשר היוזמה היא מצדנו.

לנדרי: בזלח?

ג.ארנטל: זה לא בזלח, זה סלע. תכנית סלע היא הגנה, ושמות שונים
יש לתכניות הסתקפה בהתאם לגזרות. הבזלח הוא השלב של התגייסות
כוחות ולא התפרסות כוחות. בזלח זה כאשר צה"ל מגיע עד לפחנות הקבע,

המשך רשמה ר.ב.א

7.8.74 - בקר

ר/ב/2

העד: אל"מ ג. ארנטל

ג. ארנטל:

תכנית אלטרנטיבית, זו היתה תכנית חירום, מה קורה

ומסיבה זו או אחרת, או שמכחינה מרינית אין לנו

מספיק זמן לעשות רכוז כוחות ב-6 ימים, או שהשיקול המבצעי הוא כזה שצריך לקצר את

משך הזמן, היתה תכנית אלטרנטיבית של קיצור הזמן, שהוא הגיע עד, בפיקוד

צפון עד 30 שעות במקום 48 שעות; ובפיקוד דרום הגיע ל-90 וכמה שעות במקום

150 וכמה שעות. ז"א, קיצור של יומיים עד שלושה, כאשר עיקר התכנית היתה מוטענת

על זה שחלק מהכלים שהם יחסית קרובים, ינועו על שרשרת, והכונה היתה, שיחידות

שממוקמות באזור באר שבע, רפעה, ינועו כשרשרת, טאידך, יחידות הממוקמות באזור

הצפוני יותר, כדרס, קסטינה וכו' הם צריכים להגיע לדרום, אלה עדיין ינועו

על מרבילים, בסופו של דבר, אלה היו התכניות הכתובות, המתואמות הסתורגלות,

הסתורגלות זה פחות או יותר דאורטיה, הפעלת נקודות פיקוח ולוח אמצעים זמנים,

אלה היו תכניות שכל אחד ידע באיזה ציר הוא נע, באיזה לוח זמנים, בתחום זה

זה לא פעל כך. הסיבה ידועה - כל מי שהגיע לגמר ההארגנות, כמות המרבילים שהיתה

לרשות צה"ל, הספיקה לפעול פעם אחת בסך הכל, אנהנו היינו ערב מלחמת יום-כיפור, היו

לנו קרוב ל-280-300 מרבילים, שמחציתם מרבילים קלים. הכונה היא, שהוא לא לוקח

סנק מעל סנק שרטון. ז"א, שהוא לא לוקח לא מ"ה, ולא ד בר אחר, מבחינה משקל.

ז"א, שמחצית הכמות של המרבילים היינו יכולים להזיז חטיבה כבדה ו כמקביל, והיינו

יכולים לה יע גם חטיבה ממרכנת במקביל עם המרבילים האיטיים ועוד נגד ארטילריה

ועדו קצה ~~ז"א~~ זה מין אמצע מוקטנה היינו יכולים להחזיק במקביל.

חוק ניצול רכבות, היינו יכולים לחגבר את זה בעוד חטיבה. וזה מקסימום היכולת

התובלת במכה אחת, במכה אחת זה נקרא, שסבב הלוך וחזור מדרום הארץ, אם מרכז

הארץ, הלוך וחזרה, זה בסיסיות מעל 30 שעות. כיוון אחד קרוב ל-20 חזרה, כאשר הם ריק

נוסעים קצה יותר מהר. אבל זה הלוך וחזור 30, ז"א, פלוס עוד פעם בסיעה למטה,

כל 48 שעות אפשר לעשות מין סבוב כזה שכמובן, שם מבחינה המרבילים הקלים, היו

ויש מבחינה יחס בין סנקים כבדים וקלים, לטובת הסנקים הכבדים.

התכנית שנעשתה ב-6 לאוקטובר, עם קבלת ההחלטה

7.8.74 - בקר

העד: אל"מ ג. ארנסל

שמהגייסיס ונעים, אז הקצינו, בקודם כל, כמעט כל פיקוד צפון נע כמעט כולו על שרשראות, וזה בהתאם לתכנון מקורי, והיה ואם קורה ואין לנו שרשראות, הוא באמה נע על שרשראות. אצא והיה ידוע לנו שכ-10% יהיו תקלות בדרך ויצטרפו יותר מאוחר. זו בערך היתה התכנית שלנו בפיקוד צפון. דובר על שתי הטיבות שרפן שמבחינה מיקומם היו באיזור מנסורה, כורדני, כל יתר עוצבות הפיקוד הלוחמות היו כבר בקרבת הקו, באיזור פילון, כורזיה, שמבחינה טווח מסויים הוא קרוב. לפיקוד דרום, הקצינו לו את כל המובילים, כאשר לקחנו את הטיבות המרוחקות יותר. זאת היתה 217 שקבלה את המובילים הכבדים וחסיתה הטירנים, שהיא גם כן היתה מוגבלת מבחינת חלפים, נתנו לה את המובילים האיטיים, ונשאר לנו עוד שלושה אצא ארטילריה שנערכו אותם. זה ירד על מובילים כל היתר נע על שרשראות.

מאחר ורק חלק מהתכנית הזו היתה מכוסה מראש לראייה, אנחנו תכננו את זה לא שכולם נוסע ים. גם בתכנית חירום שלנו, אנחנו תכננו על לפחות שני סבבים של מובילים במקום איקס ימים, או רק סבב אחד של מובילים, וכל היתר בעצם נעו לפי תכנית ער"הוק שנעשתה על ידי הפיקוד. מטכ"ל עשה לו תכנית של הקצאת מובילים והנעת מובילים והקצאת רכבות שלא נוצלה בסופו של דבר בגלל חוסר הזמן. כי הרכבת התארגנה קצת יותר באיזור מאשר הם היו צריכים לנוע בשרשרת. וכל היתר נעו, חלק, בצירים שהיו מתוכננים מראש, חלק מהחטיבות, חלק מהחטיבות פשוט נעו בעקבות הטיבות האחרות. הם לא היו מתוכננות, גם בתכנית החירום שלנו הם לא היו מתוכננות לנוע על שרשרת. לא היתה כזו תכנית מראש, בראייה מטכ"לית שתכננה שרק סבב אחד של מובילים יעשה. עכשיו גם שליטה על מין תכנית ער"הוק כזו, לא יכולה להיות שליטה כפי שהיא מתוכננת. מערך הקשר לא יכול לעבוד בצירים שהם נעו, כי לא היה קשר. הסנקים היו נאלצים מהכבישים כד לא להרוס אותם, אז נעו בדרכי עפר. בדרכי עפר אין נקודות דיווח. המערך על שליטת הנייד של הפיקוד, שהוא מושחתת ברובו על מילואים, עוד לא התגייס, ואם הוא התגייס הוא לא תוכנן מראש להיקף כזה של חנועות על

7.8.74 - בקר

העד: אלוף משנה ג. ארנטל

ג. ארנטל:

שררת מבחינה כמות שלישית וגורמי דיווח ניידים. לכן, מה שהצטייר בנושא הכללי וכדאי לשאול את הפיקוד: מה הצטייר אצלו. מה שהצטייר במטה הכללי מהדיווחים שהתקבלו מהשטח, שהתכנית המטכלית שנעה על מובילים, פעלה כהתאם לתכנון הענייני, כאשר לתכנית הפיקודית שהיתה בנויה על שרשראות, אצלנו הצטייר שלפחות מחצית מהסד"כ נע באופן תופשי. ז"א, יכול להיות שהאוגדה ידעה, איפה הוא נמצא, ואיפה הוא נעץ וכיצד הוא נע, ואיזה אבידות יש לו בדרך, אבל בפיקוד לא ידעו להגיד לנו. והסיבה היא ברורה, פשוט לא היה להם ~~ממצא~~ ממצאים לצרכי דיווח.

יש עוד נושא שאני צריך להסלים, שהוא נשאל ע"י

ר"י זיין ברמזים קצת: מהאם המערך הזה הוא ענה לתכנון? התשובה שלי טוביקטיבית בהרר ראש מחלקת החזוקה שאחראי על החזוקה, לפרוח זאת שהוא לא חכנן את המערך, הוא רק מפעיל את ~~ממצא~~ התחזוקה, כך שרי אוביקטיבי במקרה הזה, שהוא עבד טוב. הוא עבד טוב בזה דוקא שהוא ידע להתגבר על כל אותם התקלות שקרו. בזה שלעולם לא היה חסך חמושה, או דלק, או ציוד, וידע להתגבר על מה שקרה. וזה מכנה טוב שיודע להתגבר ל התקלות של עצמו.

האם יש מקום לבחון את המבנה הזה? - כן. בעיקר לדעתי

שני דברים: יש מקום לבחון את המבנה הפיקודי עוד-פעם היות ולדעתי האישית, או שיתנו לו קצת יותר אמצעים וסמכויות. "א", שזה אחד תלוי בשני, בכל שיטה שלא היתה ע"י קיצוץ מהקצה האוגדתי כאיזה שהוא מקום.

האם הייתי עושה את זה עכשיו? - התשובה היא שלילית.

לא הייתי מסוגל לעשות זאת. המערך הזה מסוגל לעבור עוד מלחמה בבנייה הפן, אני מניח שהרבה יותר טוב, דוקא בגלל זה שהוא ניסה את עצמו ויודע איפה החולשות שלו. אם הלקחים יצביעו שצריכים לעשות שינויים, צריכים לעשות את זה כפמן שהמלחמה לא מאיימת עלינו, מבחינה שינויים ארגוניים. צריך לעשות את זה בזמן שיש זמן לעשות את זה. יש לקחים שחייבים לעשות אותם מיד, היות והם ישפיעו לרעה על המלחמה הקרובה

7.8.74 - בקר

העד: אל"ם ג. ארנטל

ג. ארנטל:

אם את זה לא נבחן עכשיו, זאת צריך לבחון. אם נגיע למסקנות, אני לא הייתי ממליץ לבצע את המסקנות כרגע, היות אַתְּשִׁינוּי חפיסתנו באמצע, או תפיסתנו בארגון חדש שלא נוסה, יותר גרוע מהארגון הזה שהוא נוסה ולדעתי יכול לפעול עוד-פעם.

י. ידין: ככל-זאת אני מכין מה שאחה אומר. זה הכל הגיוני

מכחינה מה שקבה. אני בכל זאת חושב, שבפיקוד

היה מה בן-הורג, זה לא משנה שהמנדואים שלו לתחזוקה מתכורה, התגייסו יותר מאוחר,

אבל זה גם כן חלק מהמבנה, איך בנו את הפיקוד, או נאמר כך, מישהו א צריך היה לבוא ולהגיד, יומיים לפני המלחמה, יום לפני המלחמה וכו', מה הן העדיפויות, לפי המבנה הזה של גיוס פילואים, לדוגמא: העדיפות היחידה שתמיד דברו עליה, זה לגייס את היחידות הלוחמות. זה טובן סאליו, זה צריך לגייס קודם כל. אבל במבנה מסוג זה, אם לא יגייסו אגד כזה או פלוגה כזו, כל הדברים האלה לא יפעלו. או אם לא ידאבו,

או מי דאב, שהתחמטת של הארטילריה והארטילריה, תנוע, גם כן יחד עם היחידות הלוחמות, אז יגיעו אולי לתזיח כולם, אבל יגיעו לתזיח בלי יכולת להלחם, לדוגמא. מה אחת משתיים: או שנתנים לפיקוד כל האמצעים, בין בסדיר, בין במידות המטכל כמו שאחה אומר, או שמראש כונים את ה- q^+ שונים לחלוטין ואולי באופן פרדוכסלי הפוך ממה שהשכל הפשוט לכאורה חושב ש- q^+ 1 דוקא המערכים האלה ההגאים, כי הם יכולים להגיע בצורה יותר מסודרת.

השאלה שאני עכשיו שואל היא קונקרטיה ואני רוצה

להבין אותה: כחוך המהומה הזו, כחוך המערך הזה מי היה אחראי על מה?

אתה אומר, אנחנו שמענו היאור מאוגדה 143, זו עובדה פיקודית, עובדה היחידות שלה והאמצעים והציוד היו מפוצלים: גדרו בצאלים במקום אחר, אני לא זוכר כרגע את הפרטים, וכדי לקבל את זה הם היו צריכים רכב כדי להעביר את האנשים לשם

וחזרה. האחריות של מי בתפיסה, היה גיוס של ימחים כאלה, או גיוס הכוח?

זו היחה האחריות הפקודית שאחה התכוונת, שלא יכלה להתבצע, כי לא היו לה הנתונים

בשלב זה?

7.8.74 - בקר

העד: אל"מ ג. ארנטל

ג. ארנטל:

קודל כל אני חושב שלא צריך להוציא מסקנות,

שאם כך פעלנו במלחמת יום-כיפור, זה כך מתוכנן.

זה מקרי, זה שלב. המערך האוגדתי, מערך התחזוקה האוגדתי, הוא היה מתוכנן והוא

צריך להיות מתוכנן, להחגיגים כמגביל לכוחות. למה יש דירוג? - בהקני היחידות

האלה מתוכנן, לדוגמא, שכל התחפושת וכל הדלק הוא באחסנה ריאו 5 טון.

מתוכנן שמערך התחזוקה האוגדתי, שהחגיגים יותר מאוחר, לפי החיבור שלי, בגלל זה שהיה

רכב מגוייס והיה צריך לקבל את האמצעים ללכת לבססא תחמושת ולקחה תחמושת.

זו לא תוצאה של חכנון, אלא תוצאה של מצב בפועל ערב מלחמת יום-כיפור. התכנון

המקורי היה, שהרכב הזה הוא רכב באחסנה. זה ריאו 5 טון, שצריך להגיע ונרכש,

אבל הפס אותנו לפני שהגיע ארצה, שעוד לא הגיע לאוגדה, או רק לחלק מהאוגדות זה

היה. ז"א, שאין לקח מה. כי התכנון מראש היה כזה שהרכב צריך להיות באחסנה.

המשיכה י.ע/2

7980

יע.

ארנטל:

גדוד האספקה בנוי על ריו-5 סון צבאי רב מנוע, זה שיצא מהמלחמה בצורה אחרת, זה בגלל זה שהכבד הגיע אחרי המלחמה. לא תכננו את המלחמה באוקטובר. יש פה חשובה, אין פה לקחים. יש פה מצב עובדתי. שמזה אפשר להכין שבפעם הבאה יהיה אחרת, עכשיו כבר התחילו לזרום ממשאיות ריו-5 סון לאוגדה. אם כי עדין, לא כולו, חלקו. עכשיו, אם לגייס לפני זה או אחרי זה, אני הושב שכל צה"ל מגוייס בלילה אחר לפי התכנון. הודווג הוא קיים לאו דוקא בחוץ היחידה האובבנית, היריוב קיים כסוגי יחידות דוקא שידוע מראש שלא נזרק להם בלילה גיוס ראשון. זאת אוסרת היריוב הוא בסוג היחידות כגון יחידות אטחה עורפיות וכדומה שמתגיסות בלילה שני לפי תכנון. כאשר לאחריה שאלה קונקרטיה שאלת, אז אני עונה לך קונקרטיה, למה באוגדה 143, נתת את זה כדוגמה, הדוגמה הזאת היא נכונה לעוד הרבה, הרבה יחידות. למה פניה גדוד הטנקים של חטיבה 204 היה כמתקן צאליס ולא בחטיבה ? לא בחטיבה 204, שהיא ברפיה. ושיש כגדוד אסונים. לדוגמה. מדוע שני גדודי הארטילריה של אגד ארטילרי פקוד דרום לא היו בסחנה נתן אלא היו באבדה. מדוע שנג-גהגב אני יכול לחת דוגמאות רבות, חלק מהטנקים וחלק מהאגד הארטילרי של 143 לא היו במקומם, החשובה היא פשוטה. זאת הייתה התכניה המסכלית שהוכתבה וכתובה במקורות על דרי מסכל אג"ם כוח. יש הכניה שנחית שמגדירה מאיפה האמצעים של מערך ההדרכה. כל המערך ההדרכה של צה"ל, היה בנוי על שיטה ההשאלות מימ"חים. בסיס הדרכה חת"ם בעכדה היה בנוי על שלושה גדודי חת"ם שהם שייכים ליחידות סד"כ,

אחרות ?

יריב:

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, לפני הצהרים

העד: אל"ם גרשון ארנטל

7981

ארנטל: זה נמצא כל השנה. באיך להתאמן עליהם כל חת"ם של סד"כ

של צה"ל. כא להתאמן עליהם, והם למעשה שייכים לאבד

ארטילריה של אוגדה זו או אחרת.

ידין: תסלח לי, אני רוצה להבהיר את הנקודה.

יש מה שחי אפשרויות, אני יכול להכין כמו למשל בבסל"ם

בית ספר לשריון, לדוגמה, שמתקן האמונים הוא מתקן אמונים כל יום, אבל הוא

עצמו, על אותו מתקן האמונים שמתאמן, נהפך מיד לחטיבה או לגדוד וכו.

אתה מדבר על דבר יותר חמור, שמתאמנים עליו אבל הכלים בסופו של דבר שייכים

בכלל ליחידה אחרת.

ארנטל: בכוונה לא נחתי לדוגמה את בית הספר לשריון

כי הוא גרעין לחטיבה. ואין שום פגם בזה פרט לכך

שהכלים לא הכי כשירים, כי מתאמנים עליהם, אבל אם בית הספר לשריון עצמו

היה זקוק ליותר מאשר 110 טנקים שיש בחטיבה | 460 אז גם הוא השאיל

עוד שלושים טנקים, נניח והיה לו מערך הרכה יותר גדול מחטיבה באיזה

שהוא פקד. מקור. אני מקדמה בכוונה אפרתי אלו היו חכניות המסכל הכחובות

טראש, הסיבה היא די פשוטה, לא היו בצה"ל כלים. לא עשו את זה לא לציוד

אישי ולא לכל ציוד שהיה ומצוי, נחננו אותו כחקן מיוחד של מתקן האמונים.

כל ציוד שלא הייתה אפשרות לתת גם למערך ההדרכה, סט של טנקים, סט של נגמשים

אז פשוט השאילו אותו והתכנית הייתה שבשעה מלחמה אחת משתיים, או שהגדוד הזה

הוא גדוד בשלב של ארון מכצעי, זה שמתאמן כרגע ואז הוא יוצא כפי שהוא

ויוצא למלחמה איפה שהוא, ובא אחרי זה גדוד שהוא גדוד מלואים והולך להצטייד

על אותו הגדוד וציודו שנמצא באיזה שהוא מקום, כמובן זה מחייב יותר זמן

היות וננית והוא מתאמן בעכרת, כדיוק גדוד החת"ם של פקוד צפון, אז הגדוד

של הדרום יצטרך לקחת כלים מפקוד צפון.

7982

י.ע.

ועדת החקירה, ישיבה קט"א

7.8.74, לפני הצהרים

הער: אל"ט גרשון ארנסל

ארנסל:

זאת היא החשונה לשאלה שלך, מדוע כלים יקרים, אני כרגע לא

מדבר על ארס דברים שהיו חסרים בחטיבה, כמה חרטילי גב או

דברים דומים, אני מדבר על כלים שמטפיעים על הלחימה. אז בסוג הכלים האלו

עיקר הפער, פרט לפרט שהוא פשוט איננו. ועל זה אני אסביר עוד מעט בכמה מלים.

אז היו בצורה מודעה ומחוכננה, כשתופסת אותך מלהמה מסוג זה, שהתארגנות מסוג

זה מחייבת יותר זמן מאשר הסצא אה הכלים בים"ח, והזמן הזה איננו, אז כסוכן

שעכשיו זה טבע, כי בדרך כלל אפשר להתארגן ב-24 שעות, פלוס עוד 12 שעות הנועה

ואחרי זה מדבגים מדביקים את זה, כמו במקרה זה שרצו להתארגן פיידית,

הכלים האלה לא היו והיו צריכים לקחת אותם. זה חלק קטן מהחשובות בתחום זה.

יש עוד דוגמאות מסוג אחר, שנעשו במודע ובמחוכנן. אני יכול לתת א דוגמה שחטיבה

7 הצטיירה על הטנקים של חטיבה 179 ו-179 הצטיידה על הטנקים של 679, ו-679

על הטנקים של חטיבה 7. ואלה דוגמאות של פציאות מסוייכה שתפסה אותנו והחשונה

לסוג השני של הדוגמאות שנחתי הוא פשוט המדיניות והצורך לא לגייס מילואים בכל דקה

אלא לשחק עם הסר"כ הסדיר מבלי שיהיה צורך להזיז את אותם הכלים כל הזמן צמונה

ודרוסה.

השאלה השנייה ששאלת, דברנו על זה, על הפערים האבסולוטיים

שישנם בים"חים. נניח שחטיבה מחוכננה, נניח שכדי לנייד רגלים של חטיבה דרוסים

100 משאיות רק לנוע, ובפועל נחנו לו 90, אבל זה גם היה במסומים של אג"מ/חואר.

כיצד הוא עושה את זה. הוא מקבל את המצאי. הוא קובע תקן מירבי שדרוש לפעילות.

הוא גם קובע מינימום שבגש-לפעגלגת, דרוש שערין העוצבה היא מכצעית. כיצד עושים

את זה אז לא יהיה זה"לם גם לקצין אפסנאות וגם לקצין הקסור, יישבו שניים בזחל"ם

יכול להיות שבקמ"ג לא יהיו שני זחל"מים יהיה אחד וכדומה. זאת אופרת שעל ידי

צמצום במסגל כחפעול, אבל עדין חפעול מבצעי. מחלקים מצאי מסויים, המצאי הזה

סתחלק בצורה כזו כדי לאפשר בניית סר"ב גדול יותר, כי כרגע שאני ממלא יחידה

לפי התקן המירבי שלו, לא נוכל להקים יחידה אפילו בחקן מצומצם יותר.

7983

7.8.74 לפני הצהרים

הער: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל:

על ידי קביעה שני סוגי תקנים, תקן מירבי שאליו רוצים להגיע ותקן מינימלי שיטנו בפועל, זה למעשה לפעמים כשטומעים פה, היה חסר, תקן טול מצבה, כל אחד יש לו תקן אחר. יש תקן רצוי ויש תקן שנקבע. למעשה כלפי התקן שנקבע לרוב לא היה חסר. מדוע, לא מחלקים יותר מאשר את היש אבל גם כזה יש לפעמים חסרים קטנים. לדוגמה, אם תכנית של זחל"מים & לשנה מסויים משתנה מאפרייל ועד מרץ הבא, ותהליך השקומים הוא תהליך הדרגתי, אז תקנים מפרסמי פחות או יותר בתחילת השנה. אז יכול להיות שתופסים באיזה שהוא מקום באמצע שעוד לא נחקלו כל הזחל"מים, אבל המספרים האלה הם יחסית קטנים. העיקר של פערים בחוץ היחידות, אם מדברים על ציוד שמספיק על הלחימה, הם נבעו בדיוק ממסגרת מהסיכוח שאמרנו של השאלות לצרכי הדרכה.

ידין:

אתה לא ענית לי בנקודה אחת. טוב, את המציאות אני מכין. ניקח את האוגדה 143, לדוגמה. מה היה אחראי למצב הקשה הזה, שמראש אפשר היה לדעת עליו, לספק לאותה חטיבה את האמצעים התובלתיים והאחרים כדי שנסבב הזה היא חוכל להתארגן. זה הפקוד, המטכל ?

ארנטל:

מה צריך לדעת על מה מדובר. יש שני סוגים של דברים שאינם בחטיבה. כדי שנניח גדוד חח"ם, דוגמה, כדי להבין את השאלה, גדוד חח"ם של אוגדה 143, ציודו נמצא בעכדת, הוא צריך לעשות דבר פשוט מאד. באוטובוסים, מצטייד, יורד לעכדת, מתלבש על הכלים, ממשיך לנסוע. המטכל אחראי לזה, או שיהיו לו טובילים שם במקום, אם הוא זקוק לטובילים, ואם זה גדוד נגדר אז הוא עולה על הכלים ונוסע.

ידין:

מה תפקיד הפקוד בתהליך הזו ?

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74 לפני הצהרים

הער: אל"ם גרשון ארנטל

7984

ארנטל:

הפקוד הוא המבצע, על התכנית המוקדמת. זאת אומרת שאם התכנית המוקדמת אוסרת שאם יהפוס אותך מצב שהיחידה שלך היא לא יחידה שמתאמנת, אלא יחידה אחרת, אזי תפעל אלף בית. אבל זה שונה ככל אחת מהדוגמאות. ³¹⁰ אחד של ציוד שלא היה צהבף-להבגה-בחסיכה הגיע צריך להגיע אליו, זה אחריות הפקוד לקחת את הציוד הזה, או להביא את האנשים אל הציוד, כיחידה. סוג אחר של ציוד שמראש איננו ביחידה. כגון, אם יחידה סכינה סדרי כטיחות כחוך הבגה סתנה אסור לו לשים תחמושת על ידה. ויש יחידות כאלה. יחידות שבסביבה ערים או אוכלוסיה קרובה, אסורלו להחזיק כמויות מסוימות של תחמושת, ויש לו הטלמות שהוא צריך לקבל. אזי הוא מתוכנן מראש שמתוך רכב החרום של שיטנו, הוא הבא הולך מקבל את התחמושת וכו.

יש עוד דוגמאות, נניח לחם לא מחזיקים ביחידה. זה אי אפשר להחזיק, הוא צריך לקחת אתו לדרך, בסקויטים יש לו, אז יש לו פק"ל, הקצבה מוקצית מראש שכתוב שעם רכב שיטנו אצלו בהחסנה, או רכב שמתגייס אצלו, הוא צריך ללכת לקבל את זה. לא היתה שום תכנית שחייבה את המטכ"ל לתת סיוע למטרה הזו בפקוד. ולא היתה גם שום תכנית שחייבה להם את הפקוד לתת סיוע לאוגדות. כל אוגדה בחוכה, מתוך רכב תירום שאצלה, היתה פגש מסוגלת לבצע את הפקודות.

את הפעילות הזאת. אלא אם, קורה מה שקרה במלחמה, שהוא לא לקח את זה, פחוך שקולים שאני לא רוצה לשפוט אותם לכאן או לכאן, הוא העדיף עם פחות ציוד אבל להיות במקום, או שידאגו לו אחרי זה להביא לו את החסר, או שידאג לעצמו להביא את החסר. שקול כזה, הוא לא היה זקוק לאף אחד. הוא היה זקוק רק להחלטה לבצע את זה, בזמן המוקצב או לקצר את הזמן ולהשאיר את הציוד מאחוריו.

לסקוב:

אתה מוגדר לפי הוראות הפקוד העליון 20203 ,
(רב-אלוף לסקוב מראה לאל"ם ארנטל את ההוראה, לעיון)

7985

ועדה החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, לפני הצהרים

הער: אלי"ם ברשון ארנטל

זו פקודה לא ספורדכנת, זו פקודה סלפני הרבה שנים
יש פקודה מהשנים האחרונות, היא גם לא חספה ער אוקטובה.

ארנטל:

אתה תוכל להסציא לנו אח הפקודה הספורדכנת ?

לסקוב:

כן, ברצון.

ארנטל:

המסיכה ~~היבנה~~ ת.כ.

בכל אופן, אין לי ענף אמצעים,
ענף ציוד+מבוקר, אין לי ענף ציוד כווננות. כל זה השתנה בזמן. אני
יכול להסביר מה הסכנה שלי היום.

אולי חובל לשלוח לנו.

לסקוב:

אשלח לך צלום.

ג. ארנטל:

מי אחראי להפקת לקחים על פריסה וכו'
של המערך כלל ים"חיים?

לסקוב:

אתה מתכוון ללקחים שלאחר המלחמה?

ג. ארנטל:

אני מדבר על לפני המלחמה. לפי הגדרת
התפקידים, מי אחראי על הפקת לקחים,

לסקוב:

4

על פריסה והפעלה של המערך, ובחור המערך גם בים"חיים?

הפקת לקחים כנושא, היא במחלקת או"ש
(ארגון ושיטות). אם אתה שואל מי אחראי

ג. ארנטל:

על הים"חיים זו שאלה אחרת.

אני מתכוון ללקחים על כל המערך - פריסתו
והפעלתו מי באג"א אחראי על כך?

לסקוב:

לקחים וחרגום לקחים לשנוי שיטות וכו' -
מחלקת או"ש.

ג. ארנטל:

מה שמך?

לסקוב:

הערך - ג. ארנטל

אל"ם דב קרני - רמ"ח או"ש.

ג. ארנטל:

אם הייתה צריך בנושאים העיקריים להגדיר

לסקוב:

מה היה חלקו של מצב הימ"חיס בתופה שהכוחות

הגיעו לפקודים טיפין-טפין ונכנסו עם חסר של נשק אישי, מקביל, צפוד אופטי

וכו', מה הייתה אומר, אלו הם הנושאים שגרמו או סייעו לק?

אני לא חושב שהיתה השפעה על קצב היציאה

ג. ארנטל:

בשיטת ההצטיידות בימ"חיס, מסדנת ההשפעה

על קצב הירידה, אם הבנתי נכון את שאלתך.

הכוחות הגיעו לפקודים טיפין-טיפין. איזה

לסקוב:

חלק היה בכך לימ"חיס כפי שהם היו?

כלומר באיזו מידה ארגון הימ"חיס השפיע

ג. ארנטל:

על קצב הגעת הכוחות לסדה?

לא על הקצב, אלא על העובדה שהם הגיעו לפקו

לסקוב:

טיפין-טיפין?

שהגיעו לחזית.

ירין:

אני חושב שלא היתה לכך כל השפעה, לא השפעה

ג. ארנטל:

בסדר גודל המספיעים כיום. ~~היה~~

אם אתה אומר שלא היתה השפעה, אציג לך שאלה

לסקוב:

במקום שאני חושב שכן היתה השפעה. גרוד

מורכב מ-33 טנקים. אם 6-7 טנקים נשארים בימ"חיס בגלל תקלה, ועוד 6 טנקים

הקועים בדרך בגלל שהם נעים על זחלילים, אין לך גרוד אלא יש לך שתי פלוגות.

אז זו השפעה או לא השפעה?

עכשיו הבנתי את השאלה שלך. זה לא כל-כך קש

ג. ארנטל:

בעד - אל"מ ג. ארנסטל

לארגון הימ"חיים מבחינה ארגונית, אלא יותר לשאלה מה קרה במלחמה הזו. אם אתה שואל אותי איזה תקלות היו...

ל:

הם באו מהימ"חיים, הם לא באו ממחסנים

לסקוב:

של הי"ח.

האחריות על הימ"חיים, שירותים, תפקולם

ג. ארנסטל:

ארגונים - האם זו השאלה?

לא שאלתי מי אחראי על הימ"חיים, אלא הימ"ח

לסקוב:

כפי שהם פרוסים, איך הם השפיעו על-כך שהלי

מהכוחות בא טיפין-טיפין?

אתה מדבר על הפריסה הגאוגרפית שלהם?

ג. ארנסטל:

לא הפריסה הגאוגרפית. הימ"ח באשר הוא

לסקוב:

נמצא, האם הוא השפיע על-כך שהכח הגיע

לפקוד טיפין-טיפין? זה כל המרכיבים וכל הנמוקים של מה שנקרא ימ"חיים.

אני יכול לתת דוגמאות. עד שלא אשיב, לא

ג. ארנסטל:

אדע אם תפסתי את השאלה שלך. אך אתה שואל

אותי לדוגמה בפקוד צפון, לדעתי פרט לתקלות שקרו בתנועה מימ"ח אל החזית, והיו

תקלות - טנקים החקלקלו תוך כדי התנועה, וזה השפיע על קצב הגעתם...

יש לך "ברייק-דאון" של הימ"חיים? כמה נשארו

לסקוב:

ככל ימ"ח בגלל תקלות, וכמה לא הגיעו בזמן

כי נעו על זחלילים?

לא, זאת אשרה אני יכול לתת לך רק הערכה.

ג. ארנסטל:

הערך אל"מ ג. ארנטל
לא בדקתם זאת? האם יש לכם באיזה מקום
מסמכים על כך?

לסקוב:

לא אני עסקתי בהסקת לקחים, אבל זה ישנו.
זה לא המחלקה שלי אלא הגורם שהסיק את

ג. ארנטל:

הלקחים, אני מקווה שיש לו.

תכין את זה וחשלה לנו.

לסקוב:

אני רוצה להכין כמה שטובות שענית לשאלות

של רא"ל ידין, אמרת שהתכניו שלם לא היו בנויות למקרה שיש מתקפת פתע?

אני חושב שלא אמרתי דבר כזה, אמרתי שבנקו
אחת בלבד, בנושא של רכוז כוחות, תכננו

ג. ארנטל:

על תכנית הירוס, אך לא תכנית הירוס כזו.

תכנית הירוס שבוצע, האם היה מתוכנן
באיזה מקום שכן הוצע?

לסקוב:

היא הייתה מתוכננת אחרת.

ג. ארנטל:

כפי שבוצעה, האם הייתה מתוכננת אצלכם?

לסקוב:

לא, אני מתכוון לתכנית הרכוז הכנתות.

ג. ארנטל:

השאלה הבאה היא זו: כאשר הוקמו הימ"חיים
השוניים מה היו השקולים, אם נשקלו, מההערכ

לסקוב:

אחורה, כדי לקבוע את המקום שלהם והקשר עם תובלה, מובילי טנקים ומערכת ההיסעי

ג. ארנטל:

ימ"חיים חדשים שהוקמו, בעקרון הוקמו לפי

שני עקרונות. *

הערד - אל"ט ג.ארנטל

האם יש על כך ססמך?

לסקוב:

קשה לי להגיד לך. אנו פועלים כמו תורה
מסיני.

ג.ארנטל:

באיזה שהוא מקום, כאשר מפיקים קרקע
וכו', לצורך הקמת ימ"ח, בוודאי יש נסוקים

לסקוב:

כאשר מקימים ימ"ח חדש, יש התכתבות לקראת
הקמת ימ"ח.

ג.ארנטל:

האם יש איזה נייר מטה שאומר שצריך למקם
אחת ליד הצומת הזו, או אה זה צריך למקם

לסקוב:

ברסיח בגלל שקולים כאלה?

את התכנון של הפריסה עושה אג"ם. את השקוי

ג.ארנטל:

אני יכול להגיד לך. את השקולים עושה אג"ם

אבל את השקולים אני יודע. יש רק שני שקולים: שקול אחד הוא מיקום קדמי כדי
לאפשר הגעה לזירה במרחב וזמן קצרים ביותר, כעקרון. ב. מחוץ לטווח הארטיילרי
ארוך-הטווח. אלה הם שני העקרונות שלמשהם פועלים. הוץ מזה יש התכתבות מסוג
ההתכתבות המדיניות שלא מאפשרות להקים ימ"ח במקום זה או אחר.

האם זה נבחן מול מצבת הסובילים שישנה

לסקוב:

ותכנית ההיסעים שישנה?

לאור מצוקה במספר הסובילים, לפחות בשני

ג.ארנטל:

האחרונות כל ימ"ח שהוקם נבחן לאור שקול

זה, אם כי הראייה היחה משולבת באג"ם. קביעה מיקום ישיבת לאג"ם.

מי אחראי לכשירות ולכוננות של הימ"ח?

לסקוב:

לסקוב

העד - אל"ם ג. ארנסל

הפקוד?

כן, הפקוד.

ג. ארנסל:

איך זה מסתדר ביחס ל-252?

לסקוב:

לא הבינתי את השאלה.

ג. ארנסל:

בימ"ח של אוגדה 252 לא סימל הפקוד,

לסקוב:

אוגדה 252 לא הייתה כפופה לפקוד דרום,

ג. ארנסל:

אלא ככוחות סדירים לבטחון שוטף. אוגדה

252 פקודית הייתה כפופה למפקדה הגייס שהיא כעין מפקדה פקוד, ובחלק המלואים

שלה שלא היה בסיני אלא טרום כמחנות עורפיים, סימל אגד ימ"ח שדפס כסוף

ישירות לגייס ולא לאוגדה.

כלומר זה לא דבר קבוע, שהפקוד אחראי

לסקוב:

על הימ"ח של הסד"כ שנמצא אצלו.

אני החכוונתי לקשור הקבוע. כלומר כל

ג. ארנסל:

אוגדה שייכה בקשור הקבוע לפקוד שלה, יוצר

מן הכלל 252 שהפקוד שלה הוא הגייס.

מבחינת פקוד דרום אוגדה 252 היא הבת

לסקוב:

הסד"כ שיצטרך לבלום בשלב הראשון. זה היה

הסכוי מבחינה אג"אית.

מבחינת התעסקות של אוגדה 252 כאוגדה סדיר

ג. ארנסל:

הארגון היה של אגד ימ"ח של לא היה כסוף

לקצין האפקנאות האוגדתי הסדיר. הכנון זה היה סביר,

האם הוכח גם על רקע פלחמת יום הכפורים

לסקוב:

שהיה סביר?

הער - אל"ם ג.ארנטל

ג.ארנטל:

אני חושב שבסקרה זה מש שקרה איננו
סוכיח אם היה ארבוון טוב או לא, אלא

שהבצוע לא היה טוב.

לסקוב:

השאלה היא אם הוכח, על-פי דברים שנעשו
בשטח עובדות והוצאות.

ג.ארנטל:

כן, אבל לא בגלל ההפרדה בשליטה של האוגדו
על החלק העורפי שלה.

לסקוב:

אם זה אולי, אז זו לא תשובה. אם תוכל
לענות לי ברור, כי זה נבדק, אז יש לך

תשובה.

ג.ארנטל:

לא, אני לא יכול לתת תשובה בדוקה, מדוע
זה לא היה טוב. אני יכול רק לומר כי לדעת

זו לא הייתה הסיבה.

לסקוב:

בקשר לתכנית החיסעים, האם אי-פעם מערכת
החיסעים בסיני ובצפון נבדקו, לפחות בתקופה

"הסיק" (סיא) של ה"טרפיק" שיעבור עליהם, כאשר בנו אותן, מבחינה קורת הרוחב
וקורת הצמחים, והאם יש מספר על-כך?

ג.ארנטל:

אין מספר שבחן אח אופי כל ציר וציר לתכניו
מסוימת. יש בחינה של כל מרחבה, האם הציריו

שבמרחב שעליהם צריך לבצע, יענו לבצוע התנועה כפי שהם.

לסקוב:

מה פירוש כפי שהם?

ג.ארנטל:

זאת אומרת שאם הוא צר, אז התנועה היא
חד-סטריה, האם בתנועה חד-סטריה ניתן להגיע

העד - אל"ם ג. ארנטל

לחמה, ואם לא ניתן להגיע מבחינת עומס וקיבלות צירים, מה עושים, ולמקרה זה נחנן צירים אלטרנטיביים לאותן יחידות שלא נכנסו בקיבלת הזו, ועל-כך יש תכנית של פקוד צפון. בפקוד דרום, מאחר ובסך-הכל היו שניים וחצי צירים שקיימים, מהם ציר מרכזי אחד שהיה יחסית טוב, והוא קלט או יכול היה לקלוט, תנועה דו-סטריית וזה נבדק, ואיפה שהגיעו למסקנה שלא תהיה תנועה דו-סטריית, הפעילו מראש אקלתונים ומטובים כדי שיוכלו להסתובב ולרדת מהכביש, הציר השני, הציר הצפוני שצריך היה לקלוט חלק מהאוגדות, הנכנן מראש לתנועה חד-סטריית, כאשר התנועה בחזרה הייתה צריכה לחזור לאתר גמר רכוז הכוחות דרך סטה בציר המרכזי.

המטך רשמה ר.כ.א

העד: אל"ט ג. ארנטל

ח. לסקוב:ג. ארנטל:

הניתוחים האלה הוכיחו את עצמם במלחמת יום-כיפור?
לא היו יכולים להוכיח את עצמם, כי זה לא כוזב, לא
בקיבולה צירים, ולא בכמות היתירות שנעו על הצירים

לפי חכניה הטובת. היות והקצב של הכנסת הכוחות לסיני היה שונה מאשר תוכנן
לא
כפועל. סכל מקום, אם אתה שואל על דעתי - בעייה הצירים גרמה לעיכובים מהותיים
בהגעה כוחות.

ח. לסקוב:

בכל אופן, יחידה 500 הייתה פרוסה במרחק של כמה
כמה עשרות ק"מ בגלל מצב הצירים, ובאותו הזמן

היו צריכים להגיע גם יחידות אחרות?

ג. ארנטל:

אני לא סיימתי את המספט הקודם, אני אומר - לא
עצם הציר גרם לזה, אלא עצם העובדה שהחכניות לא
כוצעו כסתוכנן והיחידות נעו למרות שהיו מתוכננות בציר חד-סיטרי ובאו גם מסול.
וזה דבר שקרה במלחמה הזו. ואמרתי - חכנית רכוז כוחות כזו שבוצעה לא הייתה לנו
כתובה.

ח. לסקוב:

בקשר לטיב הבקורת של שמירת כסירות יםחים, אני
אקריא לך קטע, של לפני יוני 73, וזה מפקד מדרשה

צבאית כותב על שיחה גלויה עם חניכים, והם אומרים לו למשל:

"יחידה העוסדת בפני בקורת הימוס, העבירה ערב

הבקורת נטק מקולקל וברמה החזקה נסוכה, ליחידה אחרת ולותה כמות נטק לתקופה

הבקורת, תרגיל ^{דן} ~~הוא~~ אבוצע גם עם זחלמי ימ"ח" האם תופעה כזאת מוכרת לך?ג. ארנטל:

מוכרת לי לא במורה ישירה, היות והמחלקה אחראית

על בקורת, על מחלקת ארגון ושיטות שהיא מחזיקה

אה ענף הבקורת.

ח. לסקוב:

אתה יודע אם אנשים כאלה הוכאו לדין?

ג. ארנטל:

לי לא ידוע, לא שהועמדו לדין, אני יודע שהיו מקרינו

שהם הועמדו למשפט, אבל מה התוצאות אינני יודע.

אולי כדאי לשאול את השאלה הזאת לפי שמוסך בזה.

7.8.74 - בקר

העד: אל"ם ג. ארנטל

ג. לסקוב:

יש לי עוד כמה שאלות:

1) מי אחראי ל מצב ג' ? להורות נניח ל-5 הטנקים אצלו, או לפתוח את ארגזי החמושת, או לחלק את ה

החמושת?

אלוף הפיקוד באישור אג"ם מבצעי.

ג. ארנטל:

יש על זה פקודה מטכ"ל?

ה. לסקוב:

קשה לי להגיד לך אם ראיתי את זה באיזה שהוא מקום כחוב, אני יודע את זה מתוך הנסיון, ומתוך הנסיון

ג. ארנטל:

שהיה לי במלחמת יום-כיפור, שכמה מאלופי הפיקוד בקשו לחמש חלק מהטנקים וקבלו אישור איזה מצבי כוננו מיוחדים יש לימחים שלא כלולים

ה. לסקוב:

במצב א', ב', ו-ג' של מצב הכוננות הרגיל, יש

שם מצבי כוננות: מתי אפשר לחמש, מתי אפשר להתחיל לפרוס וכו'?

אין הגדרה של מצב כוננות מסוים לצורך חימוש טנקים.

ג. ארנטל:

זה נכלל בתוך הגדרות של מצבי כוננות רגילים.

כחוב - שבמצב כוננות ג', אפשר לחמש טנקים באישור, אצמא לזווד באישור, ואז צריכים לבקש את האישור ולקבל אותו. ואלה הם הוראות של הוראות אג"ם שמפורטים.

אני אשאל אותך כמה שאלות שהייתי מבקש לקבל עליהם

ה. לסקוב:

תשובה בכחב.

1) לשנת 72/71 (2) לשנת 73/72, אם אפשר לקבל בסכומי

כסף מה היה הפער בהצטיידות והקמת ימחים, (תפרט את פרטי החצטיידות העיקריים

כמו נגמשים, או טנקים וכו').

אני יכול להעביר את השאלה הזו לראש מחלקת אחר.

ג. ארנטל:

השאלה השניה: כמה מוקשים שמישים היו במחסנים ערב

ה. לסקוב:

יום-כיפור, כמה יש אחרי מלחמת יום-כיפור?

השאלה הבאה, גם כן הייתי רוצה לקבל בכחב, אם אפשר

בצורה דיאגרמית, זה תלקט או אתריותם של קציני חיל ראשיים, גיס ופיקודים, בכל מה

7.8.74 - בקר

העד: אל"ם ג. ארנטל

לסקוב:

שנקרא הקמה והצטיידות וסמירה על כושר של ימחים. באיזה שהוא מקום, נדמה לי או שעושים יותר מדי, ובאיזה שהוא מקום זה חלש. אם אתה יכול להעביר לי זאת בצורה דיאגרמית את האחריות השונות. מאיפה עד היכן מישהו מביע, לי יש רושם שיש חלל וכפילות. אבל יהכך שאני טועה.

למה?

ג. ארנטל:

על אגמא התאמה ציוד, הצטיידות וסמירה על כושר של ימחים.

ח. לסקוב:

אני אשאל את השאלה בצורה אחרת: האם יש מישהו במטכ"ל, כאינסטציה אחת, שזה כבוד אחריותו

י. ידין:

הפיקוח על הימחים.

פיקוח מאיזה בחינה?

ג. ארנטל:

סכל הבחינות, האם יש אחד כזה.

י. ידין:

אני מיצג את אג"א פה בקושי.

ג. ארנטל:

אני סוכרר להגיד, שזה מחולק במטה הכללי

בין הרבה מאד גורמים. היות ויש בחו"ר כשירות, ויש דאגה מבצעית ויש גיוס וכוונות.

הפרט את כל זה.

ח. לסקוב:

יכול להיות שזוהי החשונה.

י. ידין:

מילא, את אג"א אני עוד יכול ליצג פה, את

ג. ארנטל:

המטה הכללי אני לא יכול ליצג פה. נושא כזה הוא

חוארי, צריך לפרט את הפקודי המטה הכללי.

לבקש

אני חושב שלא תרצה לאגמא, שאג"א יפרט לך

מה אחריות אג"ס. מה שאתה שואל כרגע זה פרוט של אחריות אג"ס ע"י אג"א.

7.8.74 - בקר

הער: אל"מ ג. ארנטל

מבחינתי, לפחות באג"א יש קצין אחד שהוא אחראי

י. ידין:

לימחים מבחינת הגאיה?

יש קצין אחראי, יש גוף אחראי מבחינת בקורת,

ג. ארנטל:

אני שואל על ימחים. זאת בכתב הענה,

י. ידין:

אני רוצה לשאול אותך שאלה ספציפית בענין זה.

היו"ר ארנטל:

אולי אתה יכול לענות על זה עכשיו, אולי זה יבוא

בתשובתך היותר כוללת שהוצגה לך ע"י ר"א לסקוב,

נניה שבדרך לחזית, כשבת, או כיום ראשון, בפיקוד

הצפון, טנק התקלקל, החבר שהמנוע לא בסדר והצוות נחקע שם ליום או יותר. מי אחראי

לעובדה הזאת שכאן המנוע מקולקל? זה באחריות אג"א?

לא,

ג. ארנטל:

מבחינה מטכלית.

י. ידין:

מבחינה מטכלית כללית אג"א כן. אבל קשה להגיד מי

ג. ארנטל:

פה אחראי. היות ופי אחראי על זה שבחן ...

אל תענה על זה. הנה יש לך דוגמא, מי אגמאגא

י. ידין:

האיש במטריה אגמאגא האבאי שאחראי כלפי ראש

אג"א כלפי ראש המטה הכללי? לא אחראי למעשה זה, אלא להודיע לו בדיוק, מה מצב

התחזוקה של כל טנק וטנק, ואם זה כן בסדר או לא בסדר, או מי עושה את זה, האם

יש איש כזה?

השאלה הרבה יותר מורכבת. מה שאתה שאלת עכשיו

ג. ארנטל:

זו שאלה ברורה, קונקרטית עניינית. על טנקים, ציוד

דלק, מי אחראי במטה הכללי לדרווח לראש אג"א שבימח זה או אחר הטנק לא בסדר,

או שזה לא מאוחסן או לא מטופל טוב וכדומה, יש מערכת שלמה שקוסקת בזה.

ברשימת הציוד האישי כמו: נשק, אופטיקה ומקלעים

ה. לסקוב:

של טנקים, האם היתה רשימה לפני יום-כיפור, שהנה

כלי זה וזה צריך להוציא אותם, הם כבר מיושנים, האם היתה רשימה כזו של ציוד?

7.8.74-7 בקר

הער: אל"ס ג, ארנטל

לסקוב:

אם היחה רשימה כזו של ציוד הייתי רוצה לראות אותה.

ג. ארנטל: אתה מדבר על ציוד לחימה?

לסקוב: עוזי, רובה, מ 62, מלאה, זחל"ם?

ג. ארנטל: שוב החשובה היא, כן.

לסקוב: אתה לא מוכרח לענות עכשיו.

ארנטל: אני מוכרח להכין את השאלה שלך, אתה לא מתכוון

שבסקרה זה הוא היה לא כשיר, אלא מסוג הציוד, שנת

ייצור מיושן.

לסקוב: כן.

ארנטל: שוב אני מוכרח לענות לך, שמי שמתכנן כמטה הכללי

את הוצאה הכלים מהמערך, מבה נה אפשרות דרוש, לא

דרוש, זה לא אג"א, זה אגס חואר.

לסקוב: תבקש זאת מהם.

השאלה השניה אני גם כן מתכוון לקבל אותה בכתב:

באיזה יפתי"ם היו מחולקים כלי הנשק הבאים על

החמושתם: חותם נ, ט 90 מ"מ; טולר 106, קרבוש 184 מ"מ; מרגמה 182 מ"מ; מ: מרגמה 120 מ"מ

81 מ"מ ו-52 מ"מ.

אתה יכול לתת לי תשובה פר פיקוד.

השאלה האחרונה נוגעת לפאזן בין המסק וצה"ל.

השאלה: איך הוא נשמר, בעיקר בנושא של גודל עתודת הרכב שהיתה בידי המטה הכללי.

כולל רדיו 5 טון ג-6, 7, 8, 9 לאוקטובר. האם באיזה שהוא שלב מסויים, לפי בניית

צה"ל, אתם הייתם מסוגלים לשתרר איזה 300 משאיות למסק?

ג. ארנטל: יש מה שני סוגי רכב. יש רכב באחסנה ויש רכב

פוטנציאלי. לא משועבדת ערכ המלחמה?

7999

רנ/8

-106-110-

ועדה החקירה - ישיבה קמ"א

7.8.74 -בקר

הער: אל"ם ג. ארנטל

שעמד מוכן תחת היר.

ח. לסקוב:

לא חשוב לאיזה מטרה?

ג. ארנטל:

שעמד מתחת ליר ב-9,8,7,6 לאוקטובר.

ח. לסקוב:

אני חלק מהשאלות אעביר בחוץ המטה הכללי לאלה שמסוגלים

לענות על זה היות וחלק זה לא באב"א.

המשיכה י.ע/4

7.8.74, ישיבת בקר

8000

הער: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל: חלק מהשאלות אני בשוך המטה הכללי אני אעביר לאלה שמוסמכים לענות על זה, היות וחלק זה לא באג"א, זה באג"ס או בכל מקום אחר. זה טוב אינפורמציה שצריך להיות אצלי, אבל אני לא מוסמך לענות על זה. רוב החשבוניות של רמ"ח תואר. אני רק יכול להביא את הרשימה.

לנדוי: הקושי שלי הוא שאני לעת עתה עוד לא יודע לשאול.

אחרי שנגמור את הנושא אני חושב שאדע לפחות לשאול.

קודם כל אני רוצה שתסביר לי בקשר עם הסיוור שעשינו בארגון אני חושב, שתסביר את הדברים שראינו, לשם מה אתה הראית לנו את הדברים האלה, דוקא, מה התכניות לחקון לקויים כפי שראינו. שמענו כל מיני הסברים ורעיונות לחקון לקויים שהיו לפני המלחמה, על ידי ארגון מחדש של הימ"חיים וגם שמענו על הבדלי גישה אולי בפיקוד הצפון ובפקוד הדרום. אם אתה יכול אולי לרכז את זה לתמצת את זה, אודה לך.

ארנטל: למה אני הראתי לכם את מה שרציחם, בסך הכל התלוויתי אליכם, אני חושב שהנושא העיקרי, כך החרשתי מהחרשמותכם,

לנדוי: אני רוצה לראות את זה דרך עיניך.

ארנטל: אם כן, כיצד אתם הגעתם למסקנה, ואני אומר שהגענו למסקנה שצריך למצוא דרך לקצר את הזמן של התארגנות כוחות מלואים בימ"חיים, לקצר מהסתובבן ממקודם להרבה יותר קצר כדי לענות על אפשרות של פריסת כוחות והתארגנות כוחות, וכלימה כוחות ומעבר למתקפה מהירה יותר, וסאחר וחלק מארגון הימ"חיים, חלק מארגון הימ"חיים יש מספר צווארי בקבוק, מתגברים עליהם. צווארי הבקבוק שאני יודע אותם הם שלושה תחומים: - תחום אחד זה הכנסת תחמושת לחוך הכסן של הסניקים, שמבחינת לוח זמנים זה לוקח בכל יחידה בין שלוש לארבע שעות.

8001

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבה בקר

הער: אל"מ גרשון ארנסל

ארנסל:

מרגע שהצוות מגיע, עד שהתחמושת נמצאת בתוך כסן הסנק. התחום השני, זה הרכבת זורדים שונים על הסנק. זורדים שונים זה כלי עבודה, וכל מה שאיננו אורגני, אלא נמצא במחסן וצריך לשים על הסנק או בתוך ארגזים, והתחום השלישי הוא עצם הצטיידות איש המלואים, כשהוא מגיע וצריך לקבל את ציודו, ציודו האישי.

נתחיל מהסוף, אני חושב שהנושא של הצטיידות, ציוד אישי ונסק הוא הגורם הפחות משמיע מבחינת לוח הזמנים. היות והוא נעשה בדרך כלל במקביל ויחסית קצר, מקבל, בסך הכל לוקח לו את הזמן להתליף את הכגד האזרחי בכגד הצבאי. יש היום, אני יכול לאמר לכם, מחשבות כזה"ל, ומה זה"ל מתכוון לעשות.

לנדוי:

קבלנו הרבה מאד תלונות מהיילים שיצאו בלי נשק אישי. אני יודע שבחלקו זה בודאי יש לזקוף על חשבון מהירות הגיוס. כנראה היו גם חוסרים פעיקרו של דבר. האם זה מצב שמניח את הדעת, זה פוגע במורל של האיש אני חושב.

ארנסל:

בשכיל לקבל את התוצאות א צריך להסביר את החופעה, מקור החופעה, עד כמה שלו ידוע לפחות, באלף, שחל לפני המלחמה שנוי בהרכב הקבוצה האוגדות, כאשר אוגדות קוצו בלפחות אלפיים איש. תהליך הוצאת ההיילים מהאוגדות לא הסתיים בפרוץ המלחמה, ומלק מהיילים עדין ידעו שהם שייכים ליחידה והופיעו. ויצאו למלחמה. אבל, תהליך השמת הימ"ח לחקן היחידה הסתיים לפני זה, מהספבה בשם הפשוטה, שהיו זקוקים לנשק הזה. ליחידות חדשות. הקטינו את האוגדות כדי להקים יחידות חדשות, אז שלב ההקמה אמון היחידה, הוצאת האנשים, עוד היה בתהליך, אבל אנחנו בינתיים כבר הספקנו להוציא את הנשק. לא רק את הנשק, אלא גם את הציוד, ולהתאים את זה, זה יותר פשוט מאשר לאמן אנשים, לכן זה הלך יותר מהר. אם כי זה היה מוכתב ללוח זמנים שבועיים, חודש, כהתאם ללוח זמנים מוכתב מראש, גם זה היה צריך להסתיים.

8002

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבה בקר

הערד: אל"ם גרשון ארנטל

לנדוי:

הלא הצבא צריך להיות מוכן למלחמה בכל יום, שוב אתה לא
איש של תכנון, אתה איש של כצוע, אני יודע את זה, אבל בכל

זאת מוסחיות יש לך, האם זה תכנון טוב שיכול להיווצר מרווח זמן כזה שבו יכול
להיות קיים מצב כזה. מישהו צריך לחשוב שדברים כאלה לא יקרו, או שלא יקרו שוב
חס והלילה. מפני שהלא אנחנו מרכיבים ומקימים יחידות חדשות.

ארנטל:

אני לא יכול לשפוט את המדיניות, אני יכול להגיד מה המדיניות.

בהמדיניות היא שאדיף להקים מספר גדול יורת של יחידות ברמת
הצטיידות סבירה אבל לא מלאה, מאשר פחות יחידות אבל בהצטיידות מלאה. מכאן נובע
גם המצב שתפס אותנו שהיו פערים, כפי שהגדרתי בהחלטה, בין 5% ל-10%, והפעור
הזה בהיה קיים גם בנשק. עכשיו חשובה עניינית לנשק, אז בנשק יש, היחה
לפני המלחמה תכנית של החלפת נשק אישי, שהיה צריך לפלוס את הרומט והיה צריך
לקלוט במקומו את הרובה הסער. אבל וחלקו היה צריך לבוא השלמת נשק והקמת יחידות
סחוך ייצור של התעשייה המקומית, יצור של העוזים. זה תהליך, תפס אותנו כאמצע
השנה, עוד לא מילאנו את המכסה. לכן פה ושם בכל מיני יחידות, היה חסר עדין אותו
נשק שבחלקו היה צריך לבוא או מייצור מקומי, או שבחלקו היה צריך לבוא מהכנסת
נשק חדש. אסרתי בהחלטה שהדברים האלה היו צריכים לבוא בין 0 ל-10 אחוז בכל
מיני יחידות.

גורם שלישי, שחלק מהנשק שמש כהשאלה ביחידות הדרכה.

במתקני הדרכה, וכשהחיייל הגיע, הנשק לא היה.

לנדוי:

האם אתה חושב שכדי למנוע תופעה כזאת שהאיש יוצא למלחמה
בלי נשק אישי אפשר לנקוט את השיטה שהוא מקבל נשק אישי הביתה?
איש מילואים?

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבת בקר

הער: אל"ם גרשון ארנטל

8003

ארנטל:

אני מצגיק בדיוק בהשוואה למה צה"ל סחכוון לעשות התחלתי להשיב, שאלת את השאלה כאמצע, אחת הנקודות שנבדקות כרגע בין היתר, לצייד את החייל כדי שיופיע למלחמה מצוייד. יש דעות לכאן ולכאן, ויש כרגע דיונים האם לצייד אותו מלא, זאת אומרת לתת לו גם את החגור והנשק האישי, יש דעות לכאן ולכאן, עם המגבלות שיש בזה, או לתת לו רק את בגד עבודה ונעליים, כדי שלא יצטרך לבוא ולהחליף בגדים אזרחיים בבגדים צבאיים. בינתיים יש החלטה שהולכים על נסוי די רחב, בתחום של הצטיידות ללא נשק. זה עוד לא נכנס בפועל אבל זה נותן לך חשובה לכרוני מחשבה בצה"ל כלקחים מהבעיה הזו. הבעיה השנייה ששאלת מה עושים בתוך הימ"חים, עושים שני דברים. כרגע הולך להתבצע נסוי של החסנה יבשה, קוראים לזה באנגלית דריי קלד, "בגד יבש" רוצים להכניס טנקים, נגמ"שים, אולי גם רכב, בנסוי זה כולל גם רכב, בתוך שק פוליאסילן עבה מאד, ניילון, נסגר עם הרמטית, כל הטנק בתוך מעטפת של פי.וי.סי. עבה מאד, כשבמנים יש מערכת של-אוויר יבש שמוכנס בפנים על ידי מערכת של הכנסת רענון אוויר, שמחזיק את האוויר בתוך השק הזה בלחות קבועה מינימלית, שמונעת היווצרות הלודה מצד אחד, ומגיעה במערכות על ידי לחות. זאת אומרת שזה אוויר יבש בתוך שק.

טנק אן כלי כזה אפשר להחזיק מעמד לפי הנסיון של הצבא הגרמני והאנגלי שפועלים בזה כבר מספר שנים ואצלם זו כבר שיטה שנקלטה, שנה אחת לא צריך לגם לנגוע בכלי. הוצאת הכלי מתוך המחנה זה ענין של דקות. אפשר להתחזק בתוך השק הזה את הכלי עם הזיורד ועם התחמושת כך שאת הזמן הדרוש לצוות לשים תחמושת לשים זיורד וכדומה, נחסך. כפובן שיש לזה תוצאות לוואי של חסכון בכוח אדם במשך שנה, שבמקום פעם בשלושה חדשים ספול ונסוי דרך וכדומה, עושים זה פעם בשנה, זאת אומרת במקום ספול ארבע פעמים לא נוגעים בטנק במשך שנה.

לנדוי:

יחד עם זה ראיתי שבשרה תימן בנו את הפילי עפר האלה

לפי שיטת המוש אחרת.

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

8004

7.8.74, ישיבה בקר

העד: אל"ם גרשון ארנטל

ארנטל: זה נכון, זה כדי להסוך זמן במקום להביא את התחמושת אל הטנק מביאים את הטנק אל התחמושת, אבל חלי העפר האלה בכלל לא פוגעים במה שכרגע הצגתי, יכול להיות שכחון חילי העפר האלו יעמדו, בחוך עטיפת השק הזו כפי שהם עומדים וחילי העפר האלה יטמשו בניה כהגנה נגד הפצה או כל דבר אחר. כך שזה לא סותר. אני רק רוצה להביד שאצלנו לפחות, בחצי השנה הקרובה זה יהיה נסוי, חסיכה בסך הכל, זאת אוסרת גרוד בכל אזור, כדי לבחון את ההשפעה מאקלימית, שהיא שונה מהאקלים האירופי, על השיטה הזו, ואם זה יצליח, אז יילכו בהיקף הרבה יותר רחב.

לנדוי: אני חושב שכזה סיימת את החשובה לשאלתי הראשונה, הלקחים לנו מן הסיור בימ"חיס, אלא מה שעוד יעלה בינינו. רצייתי לשאול שאלה אחרת, אנהנו יודעים שהיחידות הסדירות לא קבלו את השלמות המלואים שלהם כאשר הכרזה בוננוה ג'. ביניהם גם יחידות החתזוקה. זה בודאי היתה לזה תוצאה שלילית במה שנובע לכל הקשור לנושא שלך, של הספקה. איך, כיצד היתה התמונה משתנה לטובה אילו הצעד הזה ננקט בזמן, להערכתך.

ארנטל: אני חושש שלא ירדתי לסוף דעתך, אני לא יודע שלא קבלו. לא קבלו. את זה אהה יכול לקבל מאיחנו.
לנדוי: לא גוייסו. היחידות במלואים, יחידות ההשלמה של החטיבות באוגדת ות, לא גוייסו, כשהוכרזה מצב כוננוה ג' ביום ה-5 לחודש, לא גוייסו. ביום ג' ה-5 לחודש.

ארנטל: במצב כוננוה ג' ביום דס ג' לא גוייס אף אחד.

לסקוב: למה 'מטבל, מצפה, הכל גוייס.

ועדת החקירה, ישיבה קמ"א

7.8.74, ישיבת בקר

הער: אל"ם ברשון ארנטל

8005

מצב כוננות ג' הוא סדירים.

ארנטל:

השאלה היא השלמות המלואים לסדיר.

לנדוי:

לא בוויסו גם כוחות מלואים, בכלל.

ארנטל:

את זה אנחנו יודעים, יש פה משהו באמצע, השלמות לסדיר.

לנדוי:

שבלעדיהן הסדיר כנראה סכל גם בנוגע להגעה לחזית.

אני לא חושב, כוחות סדירים כפי שהם פועלים היום מסוגלים

ארנטל:

להפעיל את מה שיש להם.

לפסל לא קבלו את בגדי החזוקה שלהם. שזה היה מלואים.

לנדוי:

אגד חזוקה באסח לא קבל, הוא קבל כשהחגיגים כל הצדוד.

ארנטל:

המשיכה ת.כ.

לפני כן רשמה י.ק.
רשמה ח.כ.

הער - אל"ם ג.ארנסטל

ידין:

השאלה היא, אילו ביום שישי, כאשר הוכרז
מצב קורננה ג' בצבא הסדיר, אילו את יחידון
התסלמה של הצבא הסדיר (ונעזוב את יחידות המלואים האחרות), היו מגייסים,
האם מבחינת הבעיות שנגענו בהם היום, זה היה משנה את יכולת קליטתם או לא?

ג.ארנסטל:

בוודאי.

לנדוי:

כמה אחת יכול לראות? למשל אני החרשתי
מדבר אחד, אחת אמרת שנקודות בקורה עוד

לא היו, נקודות הבקורת האלה שייכות---

ג.ארנסטל:

למערך המלואים בחלקו, חלק סדיר וחלק
מלואים, אני אישית איני חושב שזה חייב

להשפיע, אם היו פועלים לפי תכנית מוסכמת מראש, זה היה עוזר. היו יודעים
יותר מה שקורה, אם כי זה לא היה משנה דבר מבחינת התוצאות.

לנדוי:

זה מביא אותם לשאלה נוספת: האם אתה
סבור שניתן לערוך תכנית של גיוס, פאשי
מתקבלת על הדעת, כאשר ש' ו-ק' זהים? כלומר, תכנית כזו לא היתה. האם מישהו
עובד על-כך עתה, מהוך הנחה מדבר כזה יכול לקרות לנו שוב?

ג.ארנסטל:

אני רוצה להיות בטוח שהבנתי את השאלה.

לנדוי:

זאת אופרת שאין שום החרעה.

ג.ארנסטל:

האם השאלה היא אם מישהו עובד על-כך
היום במטכ"ל, זה לא בתחום שלי; אך אני

יודע שכן.

לנדוי:

האם ניתן בכוחות הסדירים שיטנס, לערוך

העד - אל"ם ג.ארנטל

הכניח שתפגע את האנדרלמוסיה שחיתה כאן ביום הראשון? וביום השני?

אתה שואל על תחום אב"מי טהור. אני יכול

ג.ארנטל:

להשיב על-כך רק כעד שמיעה. אני יכול

להגיד לך כן, אך לא אני הסמכות להשיב על-כך.

שמענו שאחד העכובים היה, שאותם סנקים

לנדוי:

שנסעו על טובילים, נסעו כלי הצוותים

שלהם, כי אין סדור להסעה האנשים על הטובילים. תאם זה לא דבר קל יחסית שאפשר

לחקן, ואפילו אם הצוות יושב בתוך הסנק? אני מדבר על-כך כהריוט בסדר,

זה פשוט דבר שמדקר לעיין.

אולי אחקן קצת את העובדות: לא נסעו

ג.ארנטל:

סנקים כלי צוותים. נסעו סנקים שהצוותים

לא עליהם או על הטוביל עצמו. הצוותים נסעו ברכב, אחרי פלוגת סנקים נסעו

הצוותים שלה.

שמענו על חופעה אחרת, שהצוותים הגיעו

לנדוי:

יותר מאוחר.

אתה שואל אותי על מקרה שקרה באיזה מקום.

ג.ארנטל:

מדוע קרה, אינני יכול להסביר, אם

אתה שואל אותי אם יש פתרון לבעיה, לדעתי הבעיה לא היתה קיימת מעולם. על הסו

עצמו לא היה מקום לצוות, כי כך הוא בנוי, ישנו רק סוג אחד של טובילים,

ה"דיאמונט-טי" שיש לו מאחור ארגז לצוות. בטובילים המודרניים זה איננו.

הפתרון הוא בדרך-כלל שאחרי הפלוגת הנוסעת על טובילים, מסוך לה, אחרי

העד - אל"ם ג. ארנטל

הסוביל האחרון, נוסע הצוות, כאשר לפחות נהג אחד מחוך הצוות נמצא עם הסוביל, וקדימה יש מקום לאיש אחד, והוא בדרך-כלל נהג, וזאת לא בגלל בעיות כוונות אלא בגלל בעיות בטיחות, אם קורה משהו, כדי שיהיה מישהו שיוריד את הסנק מהסוביל. *

כך נהגו?

לנדוי:

כך נהגו וכך נוהגים.

ג. ארנטל:

בוודאי פה ושם קרה אחרת, וקרה מקרה ששלח קדימה את הסנקים והסובילים כאשר כוחות הפלואים לא הגיעו כולם, ומספר נהגים בוודים העלו את הסנקים על הסוביל ושלחו אותם בהנחה סבירה, שהאוטובוס ישיג את הסוביל בדרך, היות והאוטובוס בוסע מהר פי חמש מהסוביל. אני לא יודע על מקרה בו לא הגיע, אני יודע על מקרה בו הגיע.

בעקבות ששאלה, אני רוצה לשאול. זה

ידין:

וודאי לא בסמכותך, אך היות ואתה חוזר

למטכ"ל, תוכל לשאול. אם יש בכך משהו, השאל. אם לא, תגיד לי כבר עתה.

סמענו על גדוד אחד של אסף יגורי,

מחטיבה 217, שנע בין אל-עריש לרומני והקמו אותו יחידות קומנדו מצריות

כאשר היו על סובילים. האם לאור האפשרויות בעתיד של יחידות קומנדו, נבדק

לא שיושב נהג ליד נהג הסוביל, אלא שמקלען יושב על הסוביל מוכן עם המקלע,

שכאשר שיירה כזו מוקפת, שתוכל להתגונן ולירות מחוך הסובילים, ולא שיצטרפו

להתחיל להוריד את הסנקים או להביא אנשים מהאוטובוסים וכו'. יש דבר כזה

או לא?

מחוך ידיעה בלבד - כפי שנאמר, זוהי לא

ג. ארנטל:

אחריות מטה שלנו, - מחוך ידיעה בלבד,

אני יודע שכוחות שמחוכננים לנוע על ציר רמיה-נח"ל יש, אשר נעים על סוביל עד נח"ל-ים, ומשם בציר פנים חוזרים הסובילים בחזרה, על ציר שעדיין איננו,

הער - אל"ט ג.ארנטל

פורזים אותו ברבע לרפידים, - מחוכנך - שהם נוסעים עם אבטחה של היחידות, נגמ"שים וחמ"ש של החטיבה, אשר יסעו קדימה. אך זה רק מתוך ידיעה על הכניח מקוד דרום.

לנדוי:

יש לי עוד שתי שאלות, אחת על דבר שהועדה התרשמה קשה מאד ממנו, שוב יתכן שאינו בתחום שלך, שבכה"ד אחד - ביה"ס לקצינים, ספקד ביה"ס מסר לנו, שאין לו די ציוד קשר לצרכי הוראה.

ידין:

אין לו סכנאים.

לנדוי:

אין לו ציוד קשר, וגם לא סכנאים כדי לתקן את הציוד, כך שהוא מתקשה ביותר במקום הזה, שהוא קריטי, להפעיל את הציוד.

ג.ארנטל:

אני יכול לומר רק דבר אחד, שמא שיש לו בחקן, יש לו במצבה הכשירה. אם זה עונה לו או לא, זאת קשה לי להגיד לך. שוב, לא אני קובע את התקונים, את התקונים קובע אג"נ-חואר. מה שידוע לי מזכרון, הוא שבכה"ד 1 לא חסר ציוד.

ידין:

לא כל-כך ציודך אלא כח-אדם מקצועי לחקון הציודך. על הנגמ"שים לא ידוע לך?

ג.ארנטל:

על הנגמ"שים אני כן יודע, על ציוד קשר איני יודע, היות ועבור ציוד קשר, כח

האדם ניתן על-ידי חיל הקשר.

לנדוי:

אולי טעיחי, אולי יש לו ציוד הקשר, אך אין לו אנשים לחקון הציוד.

ישיבה קמ"א - בוקר

העד - אל"מ ג. ארנסל

על הנגמ"טים אני יודע את החשובה, על

ג. ארנסל:

ציוד הקטר אינו יודע את החשובה.

איני יודע, לגבי ציוד קטר, פשוט לא נתקלתי בכך. לגבי הנגמ"טים אני יודע שהטר לו כה-אדם. נגמ"טי אמ-113 החדשים הוכנסו אליו לתקן לפני שבועיים אך עדיין לא קיבל את כולס. בינתיים קיבל 5, ו-15 הוא צריך לקבל השבוע. כה אדם לאחזקתו בכה"ד 20 בהכשרה, ואחד הקורסים צריך להגמר עכשיו. הוא קיבל לעת עתה רק טכנאי אחד, כדרך-כלל הוא מקבל תגבורות פלואים, כי הסדירים עוד לא הוכשרו למטרה הזו וזו תופעה כרגע זמנית, אני חושב שעוד לא קיבל את כל הנגמ"טים בכלל.

האם זה באחריותך, להמציא ציוד פלוס

ידין:

צוות טכני שיחאים לציוד?

פרוב השאלות, לא שאלתם אותי על האחריות

ג. ארנסל:

שלי כמעט שום דבר, או מעט מאד. אני

מוכרח להגדיר במה אני עוסק במסכ"ל אג"א לפי הגדרה התפקודים בפועל. יש כמה שאלות שנוגעות לי ועצמי עליהן, אני אחראי עליהן, וחלק מהשאלות שאסרו לי לענות עליהם בכתב, וגם אני אחראי עליהן. ראש מחלקת החזקה במסכ"ל אחראי על הכנון סבצעי ועל החזקה ברגיעה ובמלחמה. הוא אחראי על אסונים, הוא אחראי על הובלה, הוא אחראי על הטסות, הוא אחראי על בנוי, הוא אחראי על הקצבת צל"ם, נסק, רכב, לפי תקני תואר. הוא אחראי על אחזקה.

הוא - זה אתה?

ידין:

כן.

ג. ארנסל:

אז כל השאלות היו נוגעות אליך.

ידין:

אבל יש נושאים שאיני אחראי עליהם, אני

ג. ארנסל:

אחראי על אחזקה הציוד בצה"ל, תאום בין

הגורם החיילי הנותן כה אדם לכיין החלפים שאני מספק, כדי שזה ילפגש באיזה

הער - א"ל"ט ג.ארנסטל

מקום ותהיה אחזקה.

ידין:

זאת אומרת שאם לכה"ד 1 נותנים שיטה
נגמ"שים, אז האחריות שלך היא על התאום,
שהנגמ"שים יהיו ויהיה כח אדם מתאים עבורם.

ג.ארנסטל:

האחריות שלי היא לספל עם חיל החמוש
שיתן אותם, לכן אני בקי בכך.

ידין:

מהי ראייתך לאחרונה את מפקד כה"ד 1?

ג.ארנסטל:

לפני חודש וחצי.

ידין:

כדאי לך להפגש איתו עוד פעם, בכל זאת
שה המקום שבו מכינים את הקצינים לעתיד.

ג.ארנסטל:

הוא לא מקופח לדעתי,

הוא בוודאי לא מתלחחן בחחום אג"א.

לנדוי:

אני מקווה שתשרור הכנת מלאה ביניכם.
אין לי כל ספק בכך.

עכשיו נקודה אחרונה, ואני מקודה שהיא

בחחום אחריותך: אחרי ככלות הכל, הקמה יחידות חדשות שגרמו לחסר מסויים
במחסנים, עדיין היה אחוז מסויים של ציוד שהיה חסר - 15%.

ג.ארנסטל:

כפריטים מסויים.

לנדוי:

האם כל זאת אתה מייחס לרכש בלתי מספיק?
האם זה לא על אחריות המחלקה שלך, אלא אני
יש גם חוסר שנובע מאחזקה גרועה של ימ"חים. הייתי מתפלל לו הכל היה מאה אחוז

הער " אל"ס ג. ארנטל

ג. ארנטל: חלק נובע סתהליכי רכש, זה לוקח זמן עד

סמיצרים ועד שמגיע מה סמיצרים. זה

תפס אותנו באוקטובר, לו תפס אותנו בינואר, היה מצב אחר, אולי היה חסר משהו אחר, הפערים בתוך הימ"חים הם תוצאה של שני דברים. אחד: שפשוו עוד לא הגיע, כלומר הוא בתהליך. תמיד נמצא משהו בתהליך, תמיד סתכננים להתליף משהו או להוסיף משהו, ואין לכך סוף למעשה, ותמיד יש יחידות בהקמה שהסלמה חופסת אותן באיזה שהוא מצב. הנושא השני הוא עצם העובדה שהימ"חים האלה אינם סוקפאים לחלוטין, יחידה יוצאת למלואים עם הציוד שיסנו בימ"חים, הוא יוצא וחוזר ומחזיר את הציוד. ציוד שנמצא בעטונים, חלקו סתבלה, אז עוברת תקופה מסוימת עד שמסלימים אותו, ובתקופה זו הוא חסר. יש התליך מסוים של החלפת ציוד, אם כי בימ"חים התהליך הזה איטי מאד, אני לא חושב שהיו פערים מהותיים - כוננותיים, בציוד בימ"חים, היו פריטים שהשפיעו על הכוננות, אם בחטיבה מסוימת לא היו מקלעי 03, זה משפיע בצורה מכרעת על הלחימה.

ידין: חטיבה 600 או 500? האם טוביה רביב לא

3 אמר לנו את זה?
אני חושב שזה היה בחטיבה 421, אני יודע
ג. ארנטל:
על"כך.

היו"ר אגרנט: מה הסיבה לחסרון במקלעים למש?

במקרה זה אלה היו טנקים חדשים, מסוג
ג. ארנטל:
אם-60, אשר נכנסו עם מקלעים אמריקאים

לא ה-03 שלנו, והיו בתהליך של החלפת מקלע. זו הייתה חטיבה בהקמה, כאשר גם הפנקים היו בהקמה, והוא קיבל טנקים ממקומות אחרים, כל גוף כזה, שנמצא בתהליך של הקמה, באיזה שהוא מקום אינו מושלם, זו פשוט הייתה חטיבה בהקמה.

הסך רשמה ר.ב.א

7.8.74 - בקר

העדה"אל"ט ג. ארנטל

ג. ארנטל:

יש תשובות לכל חופעה. או לכל שאלה כזו, אבל

אם אני צריך לנתח כלליה, ברוב המקרים החסר לא השפיע

תאגידות אחרות על הלחימה. היו פריטים כגון, בחטיבה מיוחדת, ביחידה מסוימת

שבה התרכז החוסר של 03 אז זה ניכר.

יש שאלה אחת בעקבות שאלה ששאל השופט לנדאו קודם.

ג. ארנטל:

גיוס כללי זה צעד קיצוני. לעומת זה מצב כוננות

אפילו גבוה, ג', זה מצב שאפשר להתלס עליו בלי יותר מדי היסוסים כהשואה לגיוס כללי

האם לא היה רצוי לכלול במצב של כוננות גבוהה ושלא בגיוס כללי, גיוס יותר אנשים

למקרה שיהיה צורך להפעיל אותה תאגיד כל הציווד מהימחיס? ודאי זה חל גם על החתומים

האחרים.

אם הבנתי נכון אחת שואל: אם במצב כוננות ג' לא היה

ג. ארנטל:

רצוי נניח לתגבר את הימחיס בחלק מאנשי המילואים,

לעשות גיוס סלקטיבי מוקטן, שיסייע לקיצור הזמן בחחוס זה?(כן).

לדעתי כן, אבל השאלה היא אם ניתן לבצע זאת.

האם יש תכניה כזו, האם מישהו דורש את זה, לוחץ

י. יריין:

על זה? אני שאלתי את זה קודם בצורה אחרת: אם יש

פריוורטיס ליחידות התחזוקה, על פיקודת של המילואים, לגיוס לפני הדרג הלוחם?

לא, יש ארגון שהוא לא חדש, הוא היה קיים

ג. ארנטל:

גם לפני זה, שחלק מהמערך הסתגייס, הוא נקרא חלוץ.

הוא בדרך כלל חלוץ אפסנאי ברובו, הוא מביע לימחיס לפני זה ע"י זה שרשת הקריאה שלו

הוא מיוחד, הוא מופץ ברשת מיוחדת.

כדי לא להפסיד זמן, זה בזמן שיש גיוס מילואים כללי?

י. יריין:

או כאשר רוצים להפעיל חלק של המילואים.

ג. ארנטל:

מה השאלה היחיה? האם בשלב של כוננות ג' שלמעשה

י. יריין:

מכוון למערך הסדיר, כפי שהיה, כבר יכול למצב ג'

להתפתח מצב אחר? הוא עוד לא התפתח, אני מבין שזה שלב נוסף?

7.8.74 - בקר

הער: אל"מ ג. ארנטל

יש שלם, זה היה מקובל עלינו, של הגבור המערך

ג. ארנטל:

הסדיר באלמנטים של פילואים,

השלמות הפילואים של הסדיר, כן?

י. ידין:

זה הגבורו, לא בדיוק משלים אותו. נותן לו אלמנטים

ג. ארנטל:

של עוד רפואה, שיהיה מי שיטפל בו. נותן לו עוד אלמנט

של החזקה של הגבור, טאם קורה משהו שיהא לו. היתה תכנית כזו, לא הופעה ערב יום-

כיפור.

למה לא הופעלה?

נבנצל:

אינני יודע. כנראה שהערכות היו כאלה. זה טוב לא התחום

ג. ארנטל:

שלי.

זה לא הופעל כיום ו?

היו"ר אגרנט:

לא רק ב-6 לחודש הופעל כל המערך במילואו, לא הופעל

ג. ארנטל:

שום חלק לפני זה,

נבנצל:

אתה עונה בצדק - זה לא ענינך לגייס אותם, אבל

העובדה היא, שהאנשים האלה לו גויסו בלום שישי

ב-5 לאוקטובר, הם היו עומדים לרשותך?

אם אתה שואל את דעתי - לא אנשים אלה היו חסרים

ג. ארנטל:

במלחמה הזו. היות ולכלימה ראשונית לא היו חסרים

אנשי אחזקה. מי שהיה חסר, היה חסר הלוחם לדעתי, אבל זו דעתי הפרטית.

אני שואל את דעתך הרשמית, אנחנו פה חוקרים

נבנצל:

כדי לרוא זאת,

אם הרשמית, לא אני הסמכות לתת תשובה.

ג. ארנטל:

בכל זאת לא היה מזיק שיהיו אנשים שיעשו סדר

לנדאר:

על הכבישים, ואלה היו כנראה שייכים להשלמות המילואי

לו היה כל אחד חוזה לעצמו מה שיקרה, כודאי

ג. ארנטל:

שהיו מגייסים את כל הצבא.

רק מפני שאמרה - שזה לא היה משנה. אם נניח

לנדאר:

7.8.74 - בקר

הער: אלף ג. ארנטל

לנדאו:

היו אנשים כאלה שהיו מופקדים.

לא היה משנה.

ג. ארנטל:

אנחנו שואלים שאלות כפולות: גם מה היה, וגם לעתיד.

י. ידין:

ר"א לסקוב שאל אותך קודם שאלה דומה, אולי אתה לא הבנת

את זה: האם יש מצבי כוננות שונים לימחים, שזה בעיקרו אנשי מילואים בחלקם, שאינם

מקבילים בדיוק למצביא הכוננות המבצעים כבר. כי פה צריך לראות נולד מסויים, או

טקט מסויים, למה זה יהפחה? השאלה היא, אם לדוגמא תיאורטית: כאשר אלפי מילואים

באים לימ"ח, יום קודם כבר, נניח איזה 150 אנשי מילואים של אותו ימ"ח, מחזיקים

אפסנאית וטכנאים ומילואים, היו כבר יום קודם מתחמשים ומזודים, אני לא יודע מה,

ברור שזה היה יותר טוב או לא?

החשובה לשאלה היא לא, אין תכנון כזה - הגבור ימחים

ג. ארנטל:

לפני הגבור כוחות מבצעים, אבל אם אתה שואל אותי: אם

6

יש ארגון המבטיח את קיצור הזמן, במקרה כזה, יש. על ידי זה שהסדיר שקיים, הוא

עושה את הפעולות הדרושות כדי לקצר את הזמן. הוא מתחמט, הוא מזוד, וכאשר בא המילואים

הכל מוכן.

כך זה לא היה ביום הכיפורים?

י. ידין:

זה לא היה היות ולא עשו את זה.

ג. ארנטל:

אבל ביום שישי, הוכרז מצב כוננות ג' לכל הצבא הסדיר?

י. ידין:

אמה. ונעשו בחלק מהיחידות, בפיקוד צפון, תוחמטו לפחות

ג. ארנטל:

חטיבה וחצי מטש תוחמטו. כאשר הגיע המילואים זה היה מתוחמט.

לפיקוד דרום, עד כמה שלי זכור, אצטמצמא 2 גדודים תוחמטו, באילת, ושם תוחמטו בטנקים,

לפי מקודות.

אבל אין הכניה היום ממסדת ברורה כשלב כוננות מסויים?

י. ידין:

7.8.74 - בקר

העד: אל"ם ג. ארנסל

ג. ארנסל:

אין חכנית אוטומטית, שבשלב כוננות ג', כל הסנקים

מתחמשים, או שכל הסנקים מזוודים, בחכנית כוננות

ג', שוב אני עונה על שאלות שלא נוגעות לי, בחכנית של אג"ם מבצעים, הוראות

קבע של אג"ם מבצעים, יש פרק הדרן: מה מחייב כוננות ג'. ובין הסעיפים שישנם,

כתוב: זיווד ותחמוש טנקים, בהתאם לאישור, אם אני זוכר את הניסוח.

י. ידין:

יש בעיה שמעיקה עלינו, אנהנו קראנו בדיון סטה

של אלוף פיקוד הדרום ביום שישי ה-5 לחודש, כאשר הם

קבלו מצב כוננות ג', והם קוראים מה כתוב שצריך לעשות במצב כוננות ג', ובין

היתר שם מדובר על העמסת דרגים וכו' וכו', ואומר קצין האפסנאות הפיקודי

לאלוף הפיקוד - "אני אין לי מילואים בשביל זה". אז הוא אומר לנו: "תקח מתנדבים

מהחכרים שלך, במוצאי יום הכיפורים לדוגמא. הלא יש פה פרדוקס, זה לא גיוס כל

עם ישראל, המסנה שלנו אומר, שיש פה חוספות מיוחדות שהן הכרחיות גם באמצע כדי

שהצבא הסדיר יוכל לפעול ובנדאי כדי להכין השחית לגיוס המילואים.

ג. ארנסל:

הפתרון שניתן לפיקודים לשאלה הזו, לא חייב על ידי

הקדמת גיוס אנשי מילואים סלקטיבית, אלא ניתן על ידי

ביצוע הסדירים שמרותקים למחנה והיה להם ארגון של אג"א מקומי, או של חיסובים

מקומיים, שלא מחגיגים בתור התנדבות...

י. ידין:

הבעיה הזו לא מעסיקה את המטה הכללי היום?

הבעיה הזו כן מעסיקה את המטה הכללי היום אבל הולך

ג. ארנסל:

לקראת פפרונות הרבה יותר רדיקליים כפי שאמרתי, או

שזה יהיה מתחמש מראש, או שזה יהיה גם מזווד מראש, וזאת מה שניסיתי להסביר קודם

שמנסים פפרונות לגברי רדיקליים שלא יהיו מותנים בהגעה כוח-אדם.

אני לא יכול להגיד לכם שהנושא הזה טוב, אבל הוא הולך לקראת סיוכום.

בפיקוד הדרום נדמה לי היה ויכוח עם המטכ"ל בקשר עם חיכ

לנראו:

הסנקים ביום שישי, אני חושב, שתאישור לא ניתן לאמצע

המטכ"ל. מפני שזה היה טעון אישור והוא לא ניתן, ואם אני זוכר נכון, אלוף הפיקוד

4/ב/

8017-135

ועדת החקירה - ישיבה קט"א

7,8,74 - בקר

הקד: אל"ט ג. ארנטל

לנדאר:

החערב, או עשה זאת על דעה עצמו, על כל פנים עסק שלם בענין זה.

זה זכור לך?

מה שאני זוכר מ-421 היתה מילואים, היא היתה

ג. ארנטל:

רק נושא אחד של העמסת דרגים להטיבה 460, שהיא היתה

בסיני חלקית, בה"ס. לא תחמוש סנקים, היא סדירה, היא מתוחמשת. אם כן להעמיס

או לא להעמיס דרגים על המסאיות, וניתן האישור, אלוף הפיקוד ביקש וקבל אישור

מקרים אחרים של ימחים שנדרשו, עד כמה שלי ידוע, כל אלוף פיקוד שביקש, בכוחה

עצמו לתחמט את הסנקים קבל את האישור. אבל זה טוב, קבל את זה מאג"ם מבצעים.

אני יודע את זה, כי בסופו של דבר הביצוע עבר דרכי.

בקשר למשפט אחד שאמרת, אנהנו שואלים את הקצינים

בבנצל:

אתאמתא לא רק את הדברים לגבי הדברים שהם אחראיים

להם, אלא גם את דעתם לגבי נושאים שהם קרובים להם; קונה של השרות, שהם

יכולים להביע את דעתם מהקצה של סקבל השרות.

אתה הגיש לנו את התשובות לשאלות שבקשנו.

הו"ר ארנטל:

חודת רבה לך.

Handwritten signature